

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο πενταμελές τμήμα)
της 24ης Οκτωβρίου 2000 *

Στην υπόθεση T-178/98,

Fresh Marine Company SA, με έδρα το Trondheim (Νορβηγία), εκπροσωπούμενη από τους J.-F. Bellis και B. Servais, δικηγόρους Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο J. Loesch, 11, rue Goethe,

ενάγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους V. Kreuschitz, νομικό σύμβουλο, επικουρούμενο από τον N. Khan, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον C. Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτημα να υποχρεωθεί η Επιτροπή να αποκαταστήσει την εμπορική ζημία που προβάλλει ότι υπέστη η ενάγουσα εκ της θεσπίσεως του κανονισμού (ΕΚ) 2529/97 της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 1997, για την επιβολή

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικών δασμών σε ορισμένες εισαγωγές σολομού Ατλαντικού εκτροφής, καταγωγής Νορβηγίας (ΕΕ L 346, σ. 63),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Lenaerts, Πρόεδρο, J. Azizi, R. M. Moura Ramos, M. Jaeger και P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 10ης Μαΐου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο και πραγματικά περιστατικά της διαφοράς

- 1 Η ενάγουσα είναι εταιρία νορβηγικού δικαίου συσταθείσα το 1992 και ειδικευόμενη στην εμπορία σολομών Ατλαντικού εκτροφής.

2 Κατόπιν καταγγελιών οι οποίες κατατέθηκαν τον Ιούλιο του 1996 εκ μέρους της Scottish Salmon Growers' Associations Ltd και της Shetland Salmon Farmers' Association εξ ονόματος των μελών τους, η Επιτροπή ανακοίνωσε στις 31 Αυγούστου 1996, με δύο χωριστές ανακοινώσεις που δημοσιεύθηκαν στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, την έναρξη διαδικασίας αντιντάμπινγκ και αντεπιδότησεων όσον αφορά τις εισαγωγές σολομού Ατλαντικού εκτροφής, καταγωγής Νορβηγίας (ΕΕ C 253, σ. 18 και 20).

3 Η Επιτροπή συγκέντρωσε και ήλεγξε όλες τις πληροφορίες που έκρινε αναγκαίες προκειμένου να καταλήξει στα οριστικά της συμπεράσματα. Κατόπιν της εξετάσεως αυτής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι είναι αναγκαία η λήψη μέτρων αντιντάμπινγκ και οριστικών αντισταθμιστικών μέτρων προς εξάλειψη των επιζημιών συνεπειών των καταγγελλθεισών πρακτικών ντάμπινγκ και επιδοτήσεων.

4 Στις 17 Ιουνίου 1997 η ενάγουσα, ενημερωθείσα σχετικά με τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε η Επιτροπή, υπέβαλε πρόταση αναλήψεως υποχρεώσεων, σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) 384/96 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΕ 1996, L 56, σ. 1), και του άρθρου 10 του κανονισμού (ΕΚ) 3284/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο επιδοτήσεων από χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΕ L 349, σ. 22). Ειδικότερα, ανέλαβε την υποχρέωση η μέση ανά τρίμηνο τιμή των εξαγομένων από αυτή σολομών Ατλαντικού εκτροφής, άνευ εντοσθίων μετά κεφαλής, να μην είναι κατώτερη των 3,25 ECU ανά χγρ., η δε τιμή της κάθε επιμέρους πωλήσεως να μην είναι μικρότερη του 85 % της ανωτέρω μέσης ελάχιστης τιμής, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων και μέχρι 2 %, κατά ανώτατο όριο, του συνόλου των εξαγωγών της προς την Κοινότητα κατά τη διάρκεια του οικείου τριμήνου. Εξάλλου, ανέλαβε την υποχρέωση να κοινοποιεί ανά τρίμηνο στην Επιτροπή, σύμφωνα με τις απαιτούμενες τεχνικές εξειδικεύσεις, το σύνολο των εκ μέρους της πωλήσεων σολομών Ατλαντικού εκτροφής προς τους ανεξάρτητους πελάτες της στην Κοινότητα.

5 Με την απόφασή της 97/634/ΕΚ, της 26ης Σεπτεμβρίου 1997, για την αποδοχή των αναλήψεων υποχρεώσεων που προτάθηκαν σε σχέση με τις διαδικασίες αντι-

ντάμπινγκ και αντεπιδότησεων όσον αφορά τις εισαγωγές σολομού Ατλαντικού εκτροφής, καταγωγής Νορβηγίας (ΕΕ L 267, σ. 81), η Επιτροπή αποδέχθηκε τις υποχρεώσεις που πρότεινε μια σειρά Νορβηγών εξαγωγέων αυτών των προϊόντων, μεταξύ των οποίων και η ενάγουσα. Έναντι αυτών των εξαγωγέων περατώθηκαν οι έρευνες αντιντάμπινγκ και αντεπιδότησεων. Η ανάληψη υποχρεώσεως της ενάγουσας ίσχυσε από 1ης Ιουλίου 1997.

- 6 Την ίδια ημέρα το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 1890/97, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές σολομού Ατλαντικού εκτροφής, καταγωγής Νορβηγίας (ΕΕ L 267, σ. 1) και τον κανονισμό (ΕΚ) 1891/97, για την επιβολή οριστικού δασμού στις εισαγωγές σολομού Ατλαντικού εκτροφής, καταγωγής Νορβηγίας (ΕΕ L 267, σ. 19). Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, των εν λόγω δύο κανονισμών, οι εισαγωγές στην Κοινότητα σολομών Ατλαντικού εκτροφής, καταγωγής Νορβηγίας, παραγομένων από την ενάγουσα, απαλλάχθηκαν από τους εν λόγω δασμούς, επειδή η Επιτροπή είχε αποδεχθεί την εκ μέρους της ανάληψη υποχρεώσεων.
- 7 Στις 22 Οκτωβρίου 1997 η ενάγουσα απήρθη στην Επιτροπή έκθεση εμφάνιουσα το σύνολο των εξαγωγών της προς την Κοινότητα σολομών Ατλαντικού εκτροφής κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του έτους 1997 (στο εξής: έκθεση του Οκτωβρίου 1997).
- 8 Στις 16 Δεκεμβρίου 1997 η Επιτροπή εξέδωσε, βάσει του κανονισμού 384/96 και του κανονισμού (ΕΚ) 2026/97 του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 1997, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΕ L 288, σ. 1), τον κανονισμό (ΕΚ) 2529/97, για την επιβολή προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικών δασμών σε ορισμένες εισαγωγές σολομού Ατλαντικού εκτροφής, καταγωγής Νορβηγίας (ΕΕ L 346, σ. 63). Δυνάμει αυτού του κανονισμού οι εισαγωγές στην Κοινότητα σολομών Ατλαντικού εκτροφής, καταγωγής Νορβηγίας, παραγομένων από την ενάγουσα επιβαρύνεται με προσωρινό δασμό αντιντάμπινγκ ύψους 0,32 ECU ανά χγρ. και

προσωρινό αντισταθμιστικό δασμό ύψους 3,8 % (άρθρα 1 και 2), το δε όνομα της ενάγουσας απαλείφθηκε από το παράρτημα της αποφάσεως 97/634, όπου εμνημονεύοντο οι εταιρίες των οποίων είχε γίνει δεκτή η ανάληψη υποχρεώσεων (άρθρο 5). Ο εν λόγω κανονισμός τέθηκε σε ισχύ στις 18 Δεκεμβρίου 1997. Καθορίστηκε περίοδος εφαρμογής του τεσσάρων μηνών (άρθρο 6). Οι ενδιαφερόμενοι κλήθηκαν να καταθέσουν γραπτώς τις παρατηρήσεις τους, είχαν δε τη δυνατότητα να ζητήσουν ακρόαση από την Επιτροπή εντός ενός μηνός από της θέσεως σε ισχύ του κανονισμού, δηλαδή το βραδύτερο μέχρι τη 17η Ιανουαρίου 1998 (άρθρο 4).

9 Με έγγραφο της 19ης Δεκεμβρίου 1997 η Επιτροπή ενημέρωσε την ενάγουσα σχετικά με τα κύρια πραγματικά περιστατικά και τους λόγους βάσει των οποίων επιβλήθηκαν προσωρινοί δασμοί επί των εισαγωγών προϊόντων της στην Κοινότητα. Με την επιστολή αυτή η Επιτροπή διευκρίνισε ότι από την ανάλυση της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997 προέκυψε μέση τιμή εξαγωγής σολομού άνευ εντοσθίων μετά κεφαλής ύψους 3,22 ECU ανά χγρ., δηλαδή τιμή κατώτερη της ελάχιστης μέσης τιμής που είχε καθοριστεί με την ανάληψη υποχρεώσεων της 17ης Ιουνίου 1997, με αποτέλεσμα να συμπεράνει η Επιτροπή ότι δεν τηρήθηκαν οι αναληφθείσες υποχρεώσεις. Στο έγγραφο αυτό επισυνάφθηκε αντίγραφο των στοιχείων βάσει των οποίων η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα αυτό.

10 Με τηλεαντίγραφο της 22ας Δεκεμβρίου 1997 η ενάγουσα προσήψε στην Επιτροπή ότι αλλοίωσε την έκθεσή της του Οκτωβρίου 1997 απαλείφοντας ορισμένες γραμμές που απέβλεπαν στην ακύρωση εσφαλμένων γραμμών. Υπογραμμίζοντας ότι είχε διακόψει κάθε εξαγωγή προς την Κοινότητα από της θέσεως σε ισχύ του κανονισμού 2529/97, υφιστάμενη εκ τούτου σημαντική ζημία, ζήτησε την άμεση άρση των εις βάρος της κυρώσεων.

11 Με επιστολή της 5ης Ιανουαρίου 1998 η Επιτροπή απέρριψε τις κατηγορίες της ενάγουσας. Η Επιτροπή διευκρίνισε στην ενάγουσα ότι αποφάσισε να απαλείψει μια σειρά γραμμών της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997 επειδή περιλαμβάνονταν σ' αυτές στοιχεία με αρνητικό πρόσημο τα οποία, ελλείψει επεξηγήσεων στην έκθεση, δεν μπορούσαν να συσχετιστούν με τα αντίστοιχα τιμολόγια. Η Επιτροπή προσέθετε ότι, αν η ενάγουσα της απέστειλε εγκαίρως ορθή έκθεση εμφανίζουσα ότι το σύνολο των

πωλήσεών της, άνευ πιστωτικών γραμμών, πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του έτους 1997 με μέση τιμή ανώτερη από την ελάχιστη τιμή, θα μπορούσε να επανεξετάσει τη θέση της. Υπογράμμισε, επίσης, τον προσωρινό χαρακτήρα των δασμών που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 2529/97 και επισήμανε στην ενάγουσα ότι μπορούσε να εξακολουθήσει τις εξαγωγές της προς την Κοινότητα παρέχουσα, για τις πωλήσεις της που πραγματοποιούνται κατά το σύστημα DDP (Delivered Duty Paid, παράδοση με καταβεβλημένους δασμούς), κατάλληλη εγγύηση στις τελωνειακές αρχές των οικείων κρατών μελών.

- 12 Στις 6 Ιανουαρίου 1998 η ενάγουσα απηύθυνε στην Επιτροπή αναθεωρημένη την έκθεσή της του Οκτωβρίου 1997.
- 13 Με επιστολή της 7ης Ιανουαρίου 1998 παρέσχε, κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής, συμπληρωματικές διευκρινίσεις αναφορικά με ορισμένες γραμμές της αρχικής εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997, οι οποίες περιελάμβαναν αρνητικές τιμές.
- 14 Στις 8 Ιανουαρίου 1998 η Επιτροπή απηύθυνε στην ενάγουσα αναθεωρημένη την εν λόγω έκθεση, τροποποιημένη κατόπιν των διευκρινίσεων που είχε παράσχει η ενάγουσα την προηγούμενη ημέρα. Η ενάγουσα κλήθηκε να γνωστοποιήσει εγγράφως στην Επιτροπή εάν αποδέχεται το περιεχόμενο της νέας αυτής τροποποιημένης εκθέσεως.
- 15 Με τηλεαντίγραφο της 9ης Ιανουαρίου 1998 η ενάγουσα ενημέρωσε την Επιτροπή ότι συμφωνεί με το περιεχόμενο της νέας αναθεωρημένης εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997. Υπογραμμίζοντας ότι δεν είχε σχετικώς να διατυπώσει συμπληρωματικές παρατηρήσεις και επικαλούμενη σημαντικές εμπορικές ζημιές, τόνιζε μετ' επιτάσεως ότι θα έπρεπε η κατάσταση της να διευθετηθεί και να καταργηθούν οι προσωρινοί

δασμοί προ της εκπνοής της προθεσμίας που έτασσε ο κανονισμός 2529/97 στα ενδιαφερόμενα μέρη προκειμένου να διατυπώσουν τις απόψεις τους.

- 16 Την ίδια ημέρα ο συνήγορος της ενάγουσας διατύπωσε το ίδιο αίτημα ενώπιον της Επιτροπής, με το αιτιολογικό ότι, όπως πλέον προέκυπτε, η πελάτισσά του δεν είχε αθετήσει τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει και δεν είχε να διατυπώσει συμπληρωματικά σχόλια.
- 17 Με τηλεαντίγραφο της 12ης Ιανουαρίου 1998 ο συνήγορος της ενάγουσας επανέλαβε το αίτημά του.
- 18 Στις 26 και 27 Ιανουαρίου 1998 οι υπάλληλοι της Επιτροπής προέβησαν σε ελέγχους την έδρα της ενάγουσας.
- 19 Με έγγραφο της 30ής Ιανουαρίου 1998 η Επιτροπή ανακοίνωσε στην ενάγουσα ότι θεωρούσε εφεξής ότι είχε τηρήσει, κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του έτους 1997, την ελάχιστη μέση τιμή εξαγωγής που είχε καθοριστεί κατά την εκ μέρους της ανάληψη υποχρεώσεων για τον άνευ εντοσθίων μετά κεφαλής σολομό και ότι, συνεπώς, δεν είχε πλέον λόγους να θεωρεί ότι υπήρξε παραβίαση αυτών των υποχρεώσεων.
- 20 Με έγγραφο της 2ας Φεβρουαρίου 1998 η Επιτροπή ενημέρωσε την ενάγουσα περί της προθέσεώς της να προτείνει στο Συμβούλιο να μην επιβάλει οριστικούς δασμούς και περί της μη επιβεβαίωσης, κατά συνέπεια, των προσωρινών δασμών που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 2529/97. Στο εν λόγω έγγραφο προσέθετε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 384/96, τα ποσά που

κατατέθηκαν ως προσωρινοί δασμοί θα αποδεσμευτούν, εκτός αν το Συμβούλιο αποφασίσει να τους εισπράξει οριστικά, εν όλω ή εν μέρει.

- 21 Στις 23 Μαρτίου 1998 η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 651/98 για την τροποποίηση των κανονισμών 1890/97, 1891/97 και 2529/97, καθώς και την απόφαση 97/634 (ΕΕ L 88, σ. 31). Δυνάμει του κανονισμού 651/98, οι δασμοί αντιντάμπινγκ και οι αντισταθμιστικοί δασμοί που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 2529/97 καταργούνται, καθόσον αφορούν τις εισαγωγές προϊόντων της ενάγουσας (άρθρο 1, παράγραφος 1). Εξάλλου, τέθηκε και πάλι σε ισχύ, από 25 Μαρτίου 1998, η ανάληψη υποχρεώσεων της ενάγουσας (άρθρα 2 και 4).

Διαδικασία

- 22 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 27 Οκτωβρίου 1998 η ενάγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή.
- 23 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία, αφού προηγουμένως έλαβε μέτρα οργάνωσης της διαδικασίας καλώντας τους διαδίκους να απαντήσουν σε γραπτές ερωτήσεις.
- 24 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις που υπέβαλε το Πρωτοδικείο κατά τη δημόσια συνεδρίαση της 10ης Μαρτίου 2000.

Αιτήματα των διαδίκων

25 Η ενάγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να υποχρεώσει την Επιτροπή να αποκαταστήσει τις ζημίες που υπέστη λόγω λήψης των προσωρινών μέτρων που προέβλεπε ο κανονισμός 2529/97, συνολικού ύψους 2 115 000 νορβηγικών κορονών (NOK).
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

26 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη ή, επικουρικώς, ως αβάσιμη.
- να καταδικάσει την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

7 Χωρίς να εγείρει ρητώς ένσταση απαραδέκτου, δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αγωγή είναι απαραδέκτη. Προβάλλει σχετικώς τρεις λόγους απαραδέκτου. Ο

πρώτος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας. Στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η ενάγουσα δεν μπορεί παραδεκτώς να ζητήσει αποκατάσταση της ζημίας που προβάλλει ότι υπέστη από πράξη κανονιστικού χαρακτήρα. Υπό το κάλυμμα του τρίτου λόγου η Επιτροπή προβάλλει το γεγονός ότι η ενάγουσα δεν ζήτησε εμπροθέσμως την ακύρωση του κανονισμού 2529/97.

Επί τον πρώτου λόγου, που στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 28 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το αίτημα αποζημίωσης δεν είναι επαρκώς θεμελιωμένο, με αποτέλεσμα η αγωγή να μην πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας. Προς στήριξη του λόγου αυτού προβάλλει τρία στοιχεία. Πρώτον, με βάση την αγωγή δεν μπορούν να εξατομικευτούν οι αναγκαίες για την ύπαρξη εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας προϋποθέσεις. Δεύτερον, όσον αφορά την αιτιώδη συνάφεια, η ενάγουσα περιορίζεται να ισχυριστεί, χωρίς να το δικαιολογεί, ότι μεταξύ 18ης Δεκεμβρίου 1997 και 25ης Μαρτίου 1998 δεν μπόρεσε να πωλήσει κανένα σολομό στην κοινοτική αγορά. Τρίτον, όσον αφορά την έκταση της προβαλλομένης ζημίας, η ενάγουσα δεν προέβαλε στοιχεία αποδεικνύοντα ότι επεδίωξε να λάβει τραπεζική εγγύηση προς κάλυψη των προσωρινών της δασιμών, προκειμένου να περιορίσει τα διαφυγόντα κέρδη. Όσον αφορά τα έξοδά της προς αποκατάσταση της θέσεώς της στην κοινοτική αγορά, αυτά είναι καθαρώς υποθετικά.
- 29 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι το δικόγραφο της αγωγής της πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις του Κανονισμού Διαδικασίας. Αποκρούει, ειδικότερα, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το πιστοποιητικό της εταιρίας λογιστικού ελέγχου που επισυνάφθηκε στο παράρτημα 6 της αγωγής δεν αποδεικνύει την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της επιβολής προσωρινών μέτρων και της εμπορικής της ζημίας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

30 Κατά το άρθρο 19 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, το οποίο έχει εφαρμογή στην ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία δυνάμει του άρθρου 46, πρώτο εδάφιο, του ίδιου Οργανισμού, και κατά το άρθρο 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, το δικόγραφο της αγωγής πρέπει, μεταξύ άλλων, να περιέχει το αντικείμενο της διαφοράς και συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση. Για να πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις, το δικόγραφο με το οποίο ζητείται η αποκατάσταση ζημιών τις οποίες φέρεται ότι προκάλεσε κοινοτικό όργανο πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που επιτρέπουν την εξατομίκευση της συμπεριφοράς την οποία ο ενάγων προσάπτει στο θεσμικό όργανο, τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς και της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη, καθώς και τον χαρακτήρα και την έκταση της εν λόγω ζημίας (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 29ης Ιανουαρίου 1998, T-113/96, Dubois et Fils κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-125, σκέψη 30· της 29ης Οκτωβρίου 1998, T-13/96, TEAM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-4073, σκέψη 27, και της 24ης Φεβρουαρίου 2000, T-145/98, ADT κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-387, σκέψη 74).

31 Εν προκειμένω, από το δικόγραφο της αγωγής συνάγεται με επαρκή σαφήνεια ότι η προσαπτόμενη στην Επιτροπή συμπεριφορά συνίσταται στη μη εκπλήρωση εκ μέρους της των καθηκόντων της επιμέλειας και της χρηστής διοικήσεως, καθώς και σε παραβίαση των δικαιωμάτων άμυνας της ενάγουσας, στο πλαίσιο της διαδικασίας εξετάσεως της εκ μέρους της τηρήσεως των υποχρεώσεών της, ιδίως κατά την ανάλυση της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997. Βάσει αυτής της εξετάσεως η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ενάγουσα παραβίασε τις υποχρεώσεις της και, διά του κανονισμού 2529/97 ανέστειλε προσωρινώς την ανάληψη υποχρεώσεων εκ μέρους της και επέβαλε προσωρινούς δασμούς επί των εισαγωγών προϊόντων της στην Κοινότητα. Λόγω εφαρμογής αυτών των προσωρινών μέτρων η ενάγουσα περιήλθε σε αδυναμία εξαγωγής προς την Κοινότητα μεταξύ της 18ης Δεκεμβρίου 1997 και της 25ης Μαρτίου 1998. Η αδυναμία αυτή προκάλεσε στην ενάγουσα διαφυγή κερδών εκτιμώμενη σε 1 115 000 NOK και έξοδα, υπολογιζόμενα σε 1 000 000 NOK, για την αποκατάσταση της θέσεώς της στην κοινοτική αγορά.

- 32 Συνεπώς, συντρέχουν εν προκειμένω οι απαιτήσεις που επιβάλλουν οι διατάξεις του άρθρου 19 του Οργανισμού του Δικαστηρίου και του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.
- 33 Τα επιχειρήματα της Επιτροπής, τα σχετικά με το υποστατό και την έκταση της προβαλλομένης από την ενάγουσα ζημίας, καθώς και την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ αυτής της ζημίας και της επιβολής προσωρινών μέτρων εμπίπτουν στην εκτίμηση του βασίμου της αγωγής και, κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστούν σ' αυτό το πλαίσιο (βλ. σχετικώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Απριλίου 1998, T-184/95, Dorsch Consult κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-667, σκέψη 23).
- 34 Συνεπώς, ο πρώτος λόγος απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δεύτερου λόγου απαραδέκτου που αναφέρεται στον κανονιστικό χαρακτήρα της πράξεως η οποία κατά την ενάγουσα προκάλεσε την προβαλλόμενη ζημία

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 35 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η έλλειψη επιμέλειας που προβάλλεται ότι επέδειξε κατά τον έλεγχο της εκ μέρους της ενάγουσας τηρήσεως των υποχρεώσεων που αυτή είχε αναλάβει δεν μπορεί, αυτή καθαυτή, να της προκαλέσει ζημία. Η προβαλλομένη από την ενάγουσα ζημία προκλήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 1997, ημερομηνία θέσεως σε ισχύ του κανονισμού 2529/97, ο οποίος είναι πράξη κανονιστικού χαρακτήρα (απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1995, T-167/94, Nölle κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2589, σκέψη 51). Υπογραμμίζοντας ότι απαιτούνται προπαρασκευαστικές διοικητικές πράξεις για οποιαδήποτε νομοθετική δράση, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η ενάγουσα δεν μπορεί να επιδιώξει την παράκαμψη των κριτηρίων βάσει των οποίων αναγνωρίζεται ευθύνη εκ πράξεως κανονιστικού χαρακτήρα ισχυριζόμενη ότι η ευθύνη της Κοινότητας θεμελιώνεται εν προκειμένω επί προπαρασκευαστικών διοικητικών πράξεων σχετικών με τον ανω-

τέρω κανονισμό. Ένα τέτοιο ακριβώς επιχείρημα απορρίφθηκε από το Πρωτοδικείο στην προαναφερθείσα απόφαση Nölle κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (σκέψη 52). Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο κανονιστικός χαρακτήρας της πράξεως η οποία κατά την ενάγουσα προκάλεσε την προβαλλομένη ζημία συνεπάγεται το απαράδεκτο της αγωγής.

36 Στην ανταπάντησή της η Επιτροπή τονίζει ότι η ενάγουσα στην απάντησή της δεν εξατομικεύει τις διοικητικές πράξεις οι οποίες, κατά την άποψή της της προκάλεσαν ζημία. Η Επιτροπή ισχυρίζεται, απορρίπτοντας τη διάκριση στην οποία προβαίνει η ενάγουσα στην απάντησή της μεταξύ της παρούσας υπόθεσης και εκείνης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Nölle κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 35 ανωτέρω, αφενός μεν, ότι ο κανονιστικός χαρακτήρας ενός μέτρου αντιντάμπινγκ ή κατά επιδοτήσεων δεν εξαρτάται από την υιοθέτηση του μέτρου αυτού εκ μέρους του Συμβουλίου και, αφετέρου, ότι το γεγονός ότι η ενάγουσα είναι εξαγωγέας και όχι εισαγωγέας και ότι υπό την ιδιότητά της αυτή μπορεί να την αφορά ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρου 230 ΕΚ), ο κανονισμός 2529/97, επειδή ο κανονισμός αυτός εξομοιούται, ως προς την ενάγουσα, με απόφαση, δεν μεταβάλλει τον κανονιστικό χαρακτήρα του εν λόγω κανονισμού (βλ. σχετικώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Νοεμβρίου 1989, C-122/86, ΑΕ Επιχειρήσεων Μεταλλευτικών Βιομηχανικών και Ναυτιλιακών κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1989, σ. 3959, δημοσίευση περιλήψεως).

37 Η ενάγουσα προβάλλει κατ' αρχάς τον ισχυρισμό ότι η ζημία της δεν οφείλεται στον κανονισμό 2529/97, αλλά σε μια σειρά διοικητικών πράξεων της Επιτροπής οι οποίες κατέληξαν στην επιβολή προσωρινών μέτρων. Υπογραμμίζει ότι οι περιστάσεις της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Nölle κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (προαναφερθείσα στη σκέψη 35), την οποία επικαλέστηκε η Επιτροπή, παρουσιάζει ουσιώδεις διαφορές με την παρούσα υπόθεση, αναγόμενες, αφενός, στο ότι τα μέτρα τα οποία κατά την ενάγουσα προκάλεσαν την προβαλλόμενη ζημία ελήφθησαν από το Συμβούλιο και, αφετέρου, στην ιδιότητα της ενάγουσας ως εισαγωγέας. Η ενάγουσα προσθέτει ότι οι αποφάσεις με τις οποίες το Δικαστήριο έκρινε ότι τα μέτρα του Συμβουλίου και της Επιτροπής που αφορούν διαδικασίες αντιντάμπινγκ συνιστούν πράξεις κανονιστικού χαρακτήρα εκδόθηκαν όλες επί αγωγών αποζημιώσεως που άσκησαν εισαγωγείς. Η κατάσταση όμως του εξαγωγέα σε σχέση με μέτρο αντιντάμπινγκ διαφέρει ουσιωδώς από την κατάσταση του εισαγωγέα (βλ. σχετικώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Μαρτίου 1979, 113/77,

NTN Toyο Bearing Company κ.λπ. κατά Συμβουλίου, ECR 1979, σ. 1185, και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Warner επί της υποθέσεως αυτής, ECR 1979, σ. 1212, 1213, 1243, 1245 και 1246· βλ. επίσης, απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Φεβρουαρίου 1984, 239/82 και 275/82, Allied Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 1005).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 38 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο — κανονιστικός ή διοικητικός — χαρακτήρας της πράξεως που προσάπτεται σε κοινοτικό όργανο δεν επηρεάζει το παραδεκτό μιας αγωγής αποζημιώσεως. Το στοιχείο αυτό επηρεάζει αποκλειστικώς, στο πλαίσιο μιας τέτοιας αγωγής, την επί της ουσίας εκτίμηση, όταν πρόκειται να καθορισθεί το κριτήριο της βαρύτητας του πταίσματος κατά την εξέταση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας (βλ. μεταξύ άλλων, απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 1990, C-152/88, Sofrimport κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2477, σκέψη 25· αποφάσεις του Πρωτοδικείου Nölle κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 35 ανωτέρω, σκέψεις 51 και 52, και της 16ης Ιουλίου 1998, T-199/96, Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-2805, σκέψεις 48 έως 51, επιβεβαιωθείσα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουλίου 2000, C-352/98 P, Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-5291).
- 39 Συνεπώς, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί επί του παρόντος ο χαρακτήρας της πράξεως της Επιτροπής, η οποία κατά την ενάγουσα προκάλεσε την προβαλλόμενη ζημία, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι όποιος και αν είναι ο χαρακτήρας αυτής της πράξεως δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να αποκλείσει το παραδεκτό της παρούσας αγωγής αποζημιώσεως.
- 40 Συνεπώς, ο δεύτερος λόγος απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου που αναφέρεται στην έλλειψη αιτήσεως ακυρώσεως του κανονισμού 2529/97

Επιχειρήματα των διαδίκων

1 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η ενάγουσα δεν επιδίωξε την ακύρωση του κανονισμού 2529/97 ενώ είχε την ενεργητική νομιμοποίηση να τον προσβάλλει βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου Allied Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 37, σκέψη 12, και της 14ης Μαρτίου 1990, C-156/87, Gestetner Holdings κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-781). Η αρχή της ασφαλείας δικαίου επιβάλλει να θεωρούνται οριστικές οι συνέπειες της οικείας πράξεως μετά την πάροδο της προθεσμίας προς άσκηση προσφυγής ακυρώσεως. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι εφόσον, στην προκειμένη περίπτωση, η μόνη δυνατή βάση προς στήριξη της αγωγής αποζημιώσεως που άσκησε η ενάγουσα συνίσταται στον παράνομο χαρακτήρα του κανονισμού 2529/97 (βλ. σχετικώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1990, C-305/86 και C-160/86, Neotype Techmasheexport κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-2945, σκέψη 15), η οποία δεν αμφισβητήθηκε εμπροθέσμως, η παρούσα αγωγή είναι απαράδεκτη. Αν κριθεί παραδεκτή ανοίγει η δυνατότητα χρησιμοποίησε του άρθρου 215 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 288 ΕΚ) προς παράκαμψη της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 173 της Συνθήκης.

2 Η Επιτροπή προσθέτει ότι το παραδεκτό μιας αγωγής αποζημιώσεως πρέπει να εκτιμάται ενόψει του όλου συστήματος έννομης προστασίας των ιδιωτών που έχει δημιουργηθεί από τη Συνθήκη (απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Φεβρουαρίου 1986, 175/84, Krohn κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 753, σκέψη 27). Συνεπώς, εφόσον εν προκειμένω η ενάγουσα είχε τη δυνατότητα να ασκήσει προσφυγή βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης, η στηριζόμενη στο άρθρο 215 της Συνθήκης αγωγή της, με την οποία επιδιώκεται, στην πράξη, η αμφισβήτηση της νομιμότητας μιας πράξεως της οποίας δεν επιδίωξε την ακύρωση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, πρέπει να απορριφθεί.

3 Στην ανταπάντησή της η Επιτροπή απορρίπτει την εριμνεία που προέβαλε η ενάγουσα, με το υπόμνημά της απαντήσεως, σχετικά με τη διάταξη του Πρωτοδικείου της 10ης Ιουλίου 1996, T-208/95, Mίwon κατά Επιτροπής (Συλλογή 1996, σ. II-635) (βλ. κατωτέρω σκέψη 44). Υπογραμμίζει ότι, στην υπόθεση εκείνη, το Πρωτοδικείο

δεν έκρινε απαράδεκτη την προσφυγή ακυρώσεως που ασκήθηκε κατά του προσβαλλομένου προσωρινού κανονισμού αντιντάμπινγκ, αλλά έκρινε ότι δεν ήταν αναγκαίο να αποφανθεί επί μιας τέτοιας προσφυγής με το αιτιολογικό ότι στη συνέχεια επιβλήθηκε οριστικός δασμός αντιντάμπινγκ.

- 44 Η ενάγουσα, στηριζόμενη στη διάταξη *Miwon* κατά Επιτροπής (προαναφερθείσα στη σκέψη 43, σκέψεις 26 και 28), υποστηρίζει ότι αδυνατούσε να προσβάλει τον κανονισμό 2529/97, λόγω του προσωρινού χαρακτήρα του. Εξάλλου, επικρίνει την εκ μέρους της Επιτροπής ερμηνεία της αποφάσεως *Krohn* κατά Επιτροπής (προαναφερθείσα στη σκέψη 42), υπογράμμίζοντας ότι το παραδεκτό μιας αγωγής αποζημιώσεως δεν μπορεί να εξαρτάται από την εξάντληση των ενδίκων μέσων του εσωτερικού δικαίου παρά μόνον όταν αυτά διασφαλίζουν αποτελεσματικώς την προστασία των ιδιωτών που θεωρούν ότι θίγονται από πράξεις των κοινοτικών οργάνων (απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Μαΐου 1989, 20/88, *Roquette Frères* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 1553, σκέψη 15), πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει όταν, όπως εν προκειμένω, ο προσβαλλόμενος στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως παράνομος χαρακτήρας οφείλεται σε πράξη όχι εθνικής αρχής αλλά κοινοτικού οργάνου (απόφαση *Krohn* κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 42· απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 1995, T-481/93 και T-484/93, *Exporteurs in Levende Varkens* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. Π-2941). Η ενάγουσα προσθέτει ότι κατά τη νομολογία το παραδεκτό μιας αγωγής αποζημιώσεως δεν εξαρτάται από την άσκηση προσφυγής ακυρώσεως. Συμπερασματικώς, υποστηρίζει ότι η αγωγή της είναι παραδεκτή, κατ' εφαρμογήν της αρχής της αυτοτέλειας της αγωγής του άρθρου 215 της Συνθήκης, όπως η εν λόγω αρχή διατυπώθηκε στην απόφαση *Krohn* κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 42.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 45 Κατά πάγια νομολογία, η στηριζόμενη στο άρθρο 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης αγωγή αποτελεί αυτοτελές μέσο παροχής έννομης προστασίας, το οποίο επιτελεί ιδιαίτερη λειτουργία στο πλαίσιο των μέσων παροχής έννομης προστασίας, η δε άσκηση της εξαρτάται από προϋποθέσεις που έχουν τεθεί ενόψει του ειδικού της αντικειμένου (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 2ας Δεκεμβρίου 1971, 5/71, *Zuckerfabrik Schöppenstedt* κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 1025, σκέψη 3· *Krohn* κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 42, σκέψη 26, και της 17ης Μαΐου 1990, C-87/89, *Sonito* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-1981, σκέψη 14). Η εν λόγω αγωγή διαφέρει από την προσφυγή ακυρώσεως, καθόσον

αποσκοπεί όχι στην εξαφάνιση κάποιου συγκεκριμένου μέτρου αλλά στην αποκατάσταση της ζημίας την οποία προκάλεσε ένα κοινοτικό όργανο (αποφάσεις Zuckerfabrik Schöppenstedt κατά Συμβουλίου, προαναφερθείσα, σκέψη 3· Krohn κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 42, σκέψη 32, και Sonito κ.λπ. κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 14). Συνεπώς, η αρχή της αυτοτέλειας της αγωγής αποζημιώσεως, στηρίζεται στην λόγω του αντικειμένου της διάκριση αυτής της αγωγής από την προσφυγή ακυρώσεως.

6. Εν προκειμένω, το αντικείμενο μιας προσφυγής ακυρώσεως κατά του κανονισμού 2529/97 θα ήταν η εξαφάνιση της προσωρινής άρσεως της ισχύος της υποχρεώσεως που ανέλαβε η ενάγουσα, η ακύρωση των προσωρινών δασμών αντιντάμπινγκ και των αντισταθμιστικών δασμών που επιβλήθηκαν επί των εισαγωγών των προϊόντων της στην Κοινότητα και η αποδέσμευση των ποσών που είχαν ενδεχομένως κατατεθεί ως τέτοιοι προσωρινοί δασμοί. Με την παρούσα, όμως, αγωγή αποζημιώσεως η ενάγουσα δεν επιδιώκει κανέναν από αυτούς τους σκοπούς. Επιδιώκει αποκατάσταση της εμπορικής ζημίας, η οποία αντιστοιχεί στο διαφυγόν κέρδος λόγω αναστολής των εξαγωγών της προς την Κοινότητα και στο κόστος αποκαταστάσεως της θέσεώς της στην κοινοτική αγορά, ζημία που ισχυρίζεται ότι υπέστη λόγω πταίσματος της Επιτροπής που είχε ως αποτέλεσμα την επιβολή προσωρινών μέτρων κατά των εισαγωγών προϊόντων της, μέσω του κανονισμού 2529/97.

7. Ακόμη και αν υποθεθεί ότι η ενάγουσα είχε εμπροθέσμως επιδιώξει την ακύρωση του εν λόγω κανονισμού και ότι η προσφυγή της είχε ευδοκιμήσει, το αποτέλεσμα αυτό δεν θα της επέτρεπε, εν πάση περιπτώσει, να επιτύχει αποκατάσταση της εμπορικής ζημίας που προβάλλει. Μια τέτοια αποκατατάσταση θα απαιτούσε, ήδη από τότε, την παράλληλη άσκηση αγωγής αποζημιώσεως.

8. Εξάλλου, ακόμη και αν γίνει δεκτή η άποψη της Επιτροπής ότι ο κανονισμός 2529/97 πρέπει να θεωρηθεί ως πράξη η οποία προκάλεσε την προβαλλόμενη από την ενάγουσα ζημία, η ασκηθείσα εκ μέρους της αγωγή αποζημιώσεως δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να κριθεί απαράδεκτη επειδή δεν είχε προηγουμένως αμφισβητήσει εμπροθέσμως το κύρος αυτού του κανονισμού.

- 49 Πράγματι, καίτοι η νομολογία δέχεται, εντός ορισμένων σαφώς καθορισμένων ορίων, τη δυνατότητα αναγνώρισεως, στο πλαίσιο μιας προσφυγής ακυρώσεως, συμφέροντος προς διαπίστωση της ακυρότητας ενός κανονισμού επιβάλλοντος προσωρινούς δασμούς, ενόψει μεταγενέστερης ασκήσεως αγωγής αποζημιώσεως (βλ. σχετικώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1990, C-304/86 και C-185/87, *Enital* κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-2939, συνοπτική δημοσίευση, και *Neotype Techmashexport* κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, προαναφερθείσα στη σκέψη 41, σκέψη 15), εντούτοις από τη νομολογία αυτή δεν μπορεί να συναχθεί ότι η άσκηση αγωγής αποζημιώσεως εξαρτάται από την προηγούμενη άσκηση προσφυγής ακυρώσεως κατά της πράξεως που προβάλλεται ως αιτία της προβαλλομένης ζημίας. Πράγματι, μπορεί ένας διάδικος να ασκήσει αγωγή αποζημιώσεως χωρίς να του επιβάλλει οποιαδήποτε διάταξη την υποχρέωση να επιδιώξει την ακύρωση της παράνομης πράξεως που του προκάλεσε τη ζημία (διάταξη του Δικαστηρίου της 26ης Οκτωβρίου 1995, C-199/94 P και C-200/94 P, *Revasa* και *Inpesca* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. I-3709, σκέψη 27, και η παρατιθέμενη νομολογία).
- 50 Επιβάλλεται ακόμη να προστεθεί ότι, βεβαίως, μια αγωγή αποζημιώσεως πρέπει να κρίνεται απαράδεκτη όταν επιδιώκει, στην πράξη, την ανάκληση ατομικής πράξεως που έχει καταστεί απρόσβλητη και η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα, αν γινόταν δεκτή, την εξαφάνιση των εννόμων αποτελεσμάτων της εν λόγω πράξεως (βλ. αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 15ης Μαρτίου 1995, T-514/93, *Cobrecaf* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-621, σκέψη 59 της 4ης Φεβρουαρίου 1998, T-93/95, *Laga* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-195, σκέψη 48, και T-94/95, *Landuyt* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-213, σκέψη 48), πράγμα που συμβαίνει π.χ. όταν αποβλέπει στην καταβολή ποσού το οποίο αντιστοιχεί ακριβώς στο ποσό των δασμών που κατέβαλε ο ενάγων προς εκτέλεση της ατομικής αποφάσεως η οποία έχει καταστεί απρόσβλητη (βλ. απόφαση *Krohn* κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 42, σκέψη 33).
- 51 Εντούτοις, εν προκειμένω, η αγωγή αποζημιώσεως που άσκησε η ενάγουσα δεν μπορεί, ενόψει των διαπιστώσεων που περιλαμβάνονται στην ανωτέρω σκέψη 46, να θεωρηθεί ως αποβλέπουσα στην ακύρωση του κανονισμού 2529/97, ο οποίος έχει καταστεί απρόσβλητος, και στην εξουδετέρωση των νομικών του συνεπειών, συνεπειών οι οποίες, εξάλλου, καταργήθηκαν όσον αφορά την προσφεύγουσα με τον κανονισμό 651/98 (βλ. ανωτέρω σκέψη 21). Λαμβανομένων υπόψη των ίδιων αυτών διαπιστώσεων, δεν μπορεί, επίσης, να θεωρηθεί ως αποβλέπουσα στην καταβολή ποσού αντιστοιχούντος στο ποσό των προσωρινών δασμών που εισπράχθηκαν κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 2529/97. Εξάλλου, δεδομένου ότι η ενάγουσα δεν προέβη σε εξαγωγές προς την Κοινότητα κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής

των μέτρων που προέβλεπε ο εν λόγω κανονισμός, δεν κατέβαλε κανένα προσωρινό δασμό, πράγμα που εξηγεί γιατί το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 651/98, το οποίο αφορά την αποδέσμευση ποσών που κατατέθηκαν δυνάμει του κανονισμού 2529/97, δεν την αφορά. Η παρούσα αγωγή αποζημιώσεως αποβλέπει στην αποκατάσταση μιας εμπορικής ζημίας, διακρινόμενη από τις ίδιες νομικές συνέπειες του κανονισμού 2529/97, ζημία η οποία δεν θα μπορούσε να αντισταθμιστεί, εν πάση περιπτώσει, από την εμπρόθεσμη άσκηση εκ μέρους της ενάγουσας προσφυγής ακυρώσεως κατά του εν λόγω κανονισμού (βλ. ανωτέρω σκέψη 47). Συνεπώς, η παρούσα προσφυγή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποβλέπουσα στην παράκαμψη του απαραδέκτου προσφυγής ακυρώσεως κατά του κανονισμού 2529/97.

52 Συνεπώς, ο ειδικός σκοπός της παρούσας αγωγής αποζημιώσεως αποκλείει, σύμφωνα με την αρχή της αυτοτέλειας της αγωγής η οποία στηρίζεται στο άρθρο 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, όπως αυτή διευκρινίστηκε με τη νομολογία, να κριθεί απαράδεκτη η εν λόγω αγωγή αποζημιώσεως λόγω μη εμπρόθεσμης αμφοιβητήσεως εκ μέρους της ενάγουσας της νομιμότητας του κανονισμού 2529/97.

53 Συνεπώς, ο τρίτος λόγος απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί. Επομένως, η αγωγή πρέπει να κριθεί παραδεκτή.

Επί της ουσίας

54 Επιβάλλεται προκαταρκτικώς να τονιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η στοιχειοθέτηση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας προϋποθέτει ότι η ενάγουσα αποδεικνύει το παράνομο της συμπεριφοράς που προσάπτει στο οικείο κοινοτικό όργανο, το υποστατό της ζημίας και την ύπαρξη αιτώδους συνάφειας μεταξύ της συμπεριφοράς αυτής και της προβαλλομένης ζημίας (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1982, 26/81, *Oleifici Mediterranei* κατά ΕΟΚ, Συλλογή 1982, σ. 3057, σκέψη 16· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 1996, T-175/94, *International Procurement Services* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-729, σκέψη 44, και *Dubois et Fils* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 30, σκέψη 54). Πρέπει να εξεταστεί αν η ενάγουσα απέδειξε τη συνδρομή των διαφόρων αυτών προϋποθέσεων.

Επί του πλημμελούς χαρακτήρα της προσαπτόμενης στην Επιτροπή συμπεριφοράς

Επί του απαιτούμενου βαθμού βαρύτητας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 55 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η απόφαση της Επιτροπής να ανακαλέσει την ανάληψη υποχρεώσεων και να επιβάλει προσωρινά μέτρα πρέπει να θεωρηθεί όχι ως κανονιστικού χαρακτήρα πράξη, αλλά ως δέσμη διοικητικών πράξεων απευθυνόμενων αποκλειστικώς προς αυτήν. Προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η ευθύνη της Κοινότητας, δεν υποχρεούται, συνεπώς, να αποδείξει ότι ο πλημμελής χαρακτήρας της προσαπτόμενης στην Επιτροπή συμπεριφοράς είχε τον βαθμό βαρύτητας που απαιτεί η νομολογία περί ευθύνης των κοινοτικών οργάνων λόγω πράξεων κανονιστικού χαρακτήρα.
- 56 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προβαλλόμενη από την ενάγουσα ζημία δεν μπορεί παρά να προκλήθηκε από πράξη κανονιστικού χαρακτήρα, συγκεκριμένα τον κανονισμό 2529/97. Συνεπώς, η προσαπτόμενη στο θεσμικό όργανο συμπεριφορά μπορεί να στοιχειοθετήσει ευθύνη της Κοινότητας έναντι της ενάγουσας μόνον εφόσον αποδειχθεί ότι ο πλημμελής χαρακτήρας της συμπεριφοράς είχε τον αυστηρότερο βαθμό βαρύτητας που απαιτεί η νομολογία (αποφάσεις ΑΕ Επιχειρήσεων Μεταλλευτικών Βιομηχανικών και Ναυτιλιακών κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, προαναφερθείσα στη σκέψη 36, και Nölle κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 35, σκέψεις 51 και 52).

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 57 Καίτοι οι πράξεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής που εκδίδονται στο πλαίσιο διαδικασίας η οποία μπορεί να καταλήξει ενδεχομένως στη λήψη μέτρων αντι-

ντάμπινγκ είναι νομοθετικές πράξεις συνεπαγόμενες επιλογές οικονομικής πολιτικής, ώστε η ευθύνη της Κοινότητας να μην μπορεί να θεμελιωθεί λόγω τέτοιων πράξεων παρά μόνον εφόσον συντρέχει κατάφωρη παράβαση υπέρτερου κανόνα δικαίου που προστατεύει τους ιδιώτες (απόφαση Nölle κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 35, σκέψη 51, και η παρατιθέμενη νομολογία), πρέπει, εντούτοις, να υπογραμμιστούν οι ιδιομορφίες της παρούσας υπόθεσης. Εν προκειμένω, η ζημία για την οποία πρόκειται οφείλεται σε προβαλλόμενη ως πλημμελή συμπεριφορά της Επιτροπής στο πλαίσιο εξετάσεως της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997 σκοπός της οποίας ήταν ο έλεγχος της εκ μέρους της προσφεύγουσας τηρήσεως, κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του έτους 1997, των υποχρεώσεων των οποίων η ανάληψη είχε θέσει τέρμα στις έρευνες αντιντάμπινγκ και αντεπιδοτήσεων που την αφορούσαν. Αυτή η προβαλλόμενη ως πλημμελή συμπεριφορά οδήγησε την Επιτροπή στο συμπέρασμα ότι η ενάγουσα δεν είχε τηρήσει τις υποχρεώσεις της. Η συμπεριφορά αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο μιας διοικητικής φύσεως ενέργειας που αφορούσε ειδικώς και αποκλειστικώς την ενάγουσα. Η ενέργεια αυτή δεν περιελάμβανε καμία επιλογή οικονομικής πολιτικής, παρείχε δε στην Επιτροπή σημαντικά περιορισμένο, έως ανύπαρκτο περιθώριο εκτιμήσεως.

8 Βεβαίως, ο υποτιθέμενος πλημμελής χαρακτήρας της συμπεριφοράς της Επιτροπής προκάλεσε την προβαλλόμενη ζημία μόνον από τη στιγμή που, και επειδή, επικυρώθηκε με τη λήψη προσωρινών μέτρων κατά των εισαγωγών προϊόντων της ενάγουσας στο πλαίσιο του κανονισμού 2529/97. Εντούτοις, ο κανονισμός αυτός αποτελεί απλώς έκφραση των έναντι της ενάγουσας προσωρινών συμπερασμάτων της Επιτροπής από την ανάλυση της ανωτέρω εκθέσεως και, ειδικότερα, από το επίπεδο της μέσης τιμής εξαγωγής που εφάρμοξε η ενάγουσα κατά τη διάρκεια της καλυπτόμενης από την έκθεση αυτή περιόδου (βλ. αιτιολογική σκέψη 9 του κανονισμού 2529/97).

9 Πρέπει να σημειωθεί ότι οι υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι δύο αποφάσεις που επικαλείται η Επιτροπή στα δικόγραφα της (βλ. ανωτέρω σκέψη 56), στις οποίες ο κοινοτικός δικαστής χαρακτήρισε τις πράξεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής που αφορούν διαδικασία αντιντάμπινγκ ως πράξεις κανονιστικού χαρακτήρα που συνεπάγονται επιλογή οικονομικής πολιτικής, διέφεραν ριζικώς από την πράξη για την οποία πρόκειται στην παρούσα διαφορά. Πράγματι, αντιθέτως προς την παρούσα υπόθεση, οι ενάγουσες στις υποθέσεις εκείνες επιδίωκαν αποκατάσταση ζημίας γενεσιουργός αιτία της οποίας αποτελούσε μια επιλογή οικονομικής πολι-

τικής στην οποία προέβησαν οι κοινοτικές αρχές στο πλαίσιο των νομοθετικών τους αρμοδιοτήτων.

- 60 Συγκεκριμένα, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση ΑΕ Επιχειρήσεων Μεταλλευτικών Βιομηχανικών και Ναυτιλιακών κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, προαναφερθείσα στη σκέψη 36, οι ενάγουσες ζητούσαν αποκατάσταση ζημίας που ισχυρίζονταν ότι υπέστησαν λόγω της αποφάσεως του Συμβουλίου να περατώσει μια διαδικασία αντιντάμπινγκ και να μην υιοθετήσει τον προταθέντα από την Επιτροπή κανονισμό που αποσκοπούσε στην επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ επί των σχετικών εισαγωγών. Στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Nölle κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 35, ένας κοινοτικός εισαγωγέας ζητούσε αποκατάσταση της ζημίας που ισχυριζόταν ότι υπέστη λόγω εκδόσεως από το Συμβούλιο κανονισμού επιβάλλοντος οριστικό δασμό αντιντάμπινγκ και οριστική είσπραξη του προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ, κανονισμού ο οποίος είχε ακυρωθεί από το Δικαστήριο για λόγους που αφορούσαν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι κοινοτικές αρχές είχαν προβεί στην επιλογή της χώρας αναφοράς προκειμένου να καθορίσουν την κανονική αξία των σχετικών προϊόντων.
- 61 Συνεπώς, η απλή παράβαση του κοινοτικού δικαίου αρκεί, εν προκειμένω, να στοιχειοθετήσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας (βλ. απόφαση της 4ης Ιουλίου 2000, Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 38, σκέψη 44). Ειδικότερα, η διαπίστωση μιας πλημμέλειας που δεν θα είχε διαπράξει, υπό ανάλογες περιστάσεις, μια διοικητική αρχή επιδεικνύουσα τη συνήθη φρόνηση και επιμέλεια επιτρέπει το συμπέρασμα ότι η συμπεριφορά του οργάνου συνιστά παρανομία δυνάμει να στοιχειοθετήσει ευθύνη της Κοινότητας βάσει του άρθρου 215 της Συνθήκης.
- 62 Συνεπώς, πρέπει στη συνέχεια να εξεταστεί αν η Επιτροπή διέπραξε, στο πλαίσιο του, βάσει της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997, διοικητικού ελέγχου για την εκ μέρους της ενάγουσας της υποχρεώσεώς της, πλημμέλεια την οποία δεν θα διέπραττε μια διοικητική αρχή επιδεικνύουσα τη συνήθη φρόνηση και επιμέλεια ευρισκόμενη υπό τις ίδιες περιστάσεις.

Επί της προβαλλομένης ως πλημμελούς συμπεριφοράς της Επιτροπής

— Επιχειρήματα των διαδίκων

Η ενάγουσα ισχυρίζεται, πρώτον, ότι η Επιτροπή αγνόησε, εν προκειμένω, το καθήκον της επιμέλειας και της χρηστής διοικήσεως.

Η ενάγουσα τονίζει ότι, κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του έτους 1997, διέπραξε ορισμένα λάθη κωδικοποίησης, κατά την καταχώριση των στοιχείων που αφορούν τις εξαγωγές της προς την Κοινότητα κατά την περίοδο αυτή, σολομών Ατλαντικού εκτροφής. Υποστηρίζει, εντούτοις, ότι από την έκθεση του Οκτωβρίου 1997 σαφώς προέκυπτε ότι τα λάθη αυτά διορθώθηκαν με την επανάληψη των εσφαλμένων γραμμών και τη θέση, εμπροσθεν των σχετικών τιμών, αρνητικού προσήμου ή ακόμη διά της εκ νέου συγκεντρώσεως των σχετικών στοιχείων. Υποστηρίζει ότι έλαβε, εν πάση περιπτώσει, όλα τα δυνατά μέτρα ώστε να μην περιέχει ασάφειες η εν λόγω έκθεση.

Κατά την ενάγουσα η Επιτροπή όφειλε, κατά συνέπεια, να λάβει υπόψη της ότι η έκθεση του Οκτωβρίου 1997 περιελάμβανε διορθωμένες γραμμές. Κατά την εξέταση όμως αυτής της εκθέσεως η Επιτροπή απάλειψε όλες τις γραμμές που περιείχαν αρνητικές τιμές, πράγμα που την οδήγησε να λάβει υπόψη της τα εσφαλμένα στοιχεία στην ακύρωση των οποίων απέβλεπαν αυτές οι γραμμές. Επειδή τα λάθη που έγιναν αφορούσαν το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιήθηκαν οι οικείες πράξεις, η τιμή πωλήσεως, εκπεφρασμένη σε ECU, ήταν πολύ χαμηλή και προκάλεσε σημαντική μείωση της μέσης τιμής εξαγωγής του σολομού άνευ εντοσθίων μετά κεφαλής. Συνεπώς, η Επιτροπή εσφαλμένως κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η μέση αυτή τιμή ήταν μικρότερη από την ελάχιστη τιμή που είχε καθοριστεί με τις αναληφθείσες υποχρεώσεις και έκρινε ότι η ενάγουσα παραβίασε τις υποχρεώσεις αυτές υποχρεώνοντάς την να επιβάλει προσωρινά μέτρα κατά των εξαγωγών προϊόντων της.

- 66 Κατά την ενάγουσα θα αρκούσε να της ζητήσει η Επιτροπή τις διευκρινίσεις που θα έκρινε ότι απαιτούνται για την ορθή κατανόηση των στοιχείων της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997 τα οποία θεωρούσε ασαφή. Οι διευκρινίσεις αυτές θα έδιναν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να διαπιστώσει ότι η ενάγουσα δεν είχε παραβιάσει τις υποχρεώσεις της. Η Επιτροπή διέπραξε, συνεπώς, πταίσμα με το να μην επιδιώξει τη διευκρίνιση του περιεχομένου της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997 πριν από την επιβολή των προσωρινών μέτρων.
- 67 Δεύτερον, η ενάγουσα στηριζόμενη στη νομολογία κατά την οποία πρέπει να δοθεί στην οικεία επιχείρηση η ευκαιρία, στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, να εκθέσει την άποψή της ως προς το αληθές και το λυσιτελές των προβαλλομένων πραγματικών περιστατικών και περιστάσεων και να αναπτύξει τις παρατηρήσεις της επί παντός χρησιμοποιηθέντος εγγράφου (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Φεβρουαρίου 1979, 85/76, Hoffmann-La Roche κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/Ι, σ. 215, και της 7ης Μαΐου 1991, C-69/89, Nakajima κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. I-2069), υποστηρίζει ότι, στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή έπρεπε να την ενημερώσει για τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά και τους λόγους βάσει των οποίων προγραμματίζε την επιβολή προσωρινών δασμών επί των εισαγωγών προϊόντων της (βλ. σχετικώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Οκτωβρίου 1991, C-16/90, Nölle, Συλλογή 1991, σ. I-5163). Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι αν είχε ενημερωθεί επί των στοιχείων αυτών, θα μπορούσε να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της επί των συμπερασμάτων της Επιτροπής, η οποία, λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις παρατηρήσεις, θα είχε κρίνει ότι δεν συνέτρεχε λόγος ανακλήσεως της αναλήψεως υποχρεώσεων και επιβολής των επιμέτρων προσωρινών δασμών. Κατά την ενάγουσα, θα μπορούσε έτσι να αποφευχθεί η ζημία που υπέστη.
- 68 Η Επιτροπή, πρώτον, αποκρούει την άποψη ότι δεν ανταποκρίθηκε στο καθήκον της επιμέλειας και της χρηστής διοικήσεως. Παρατηρεί ότι με την απόφασή της 97/634 αποδέχθηκε την ανάληψη υποχρεώσεων εκ μέρους 190 Νορβηγών εξαγωγέων, οι οποίοι απαλλάχθηκαν έτσι από τους οριστικούς δασμούς που επιβλήθηκαν με τους κανονισμούς 1890/97 και 1891/97. Υποστηρίζει ότι, υπό τις περιστάσεις αυτές, οι απορρέουσες από τις αναλήψεις υποχρεώσεων απαιτήσεις έπρεπε να τηρηθούν επακριβώς, ώστε να μπορεί να αντιμετωπίσει με ισότητα όλες τις επιχειρήσεις στο πλαίσιο του ελέγχου τηρήσεως αυτών των υποχρεώσεων.
- 69 Η Επιτροπή διευκρινίζοντας τις υποχρεώσεις που ανέλαβε η ενάγουσα υπογραμμίζει ότι κατά το άρθρο 8, παράγραφος 10, του κανονισμού 384/96 και το άρ-

θρο 13, παράγραφος 10, του κανονισμού 2026/97 μπορεί να επιβληθεί προσωρινός δασμός βάσει των καλύτερων διαθέσιμων πληροφοριών, όταν συντρέχουν λόγοι που δημιουργούν την πεποίθηση ότι παραβιάστηκε μια υποχρέωση. Επομένως, η απλή κατά τα φαινόμενα παραβίαση υποχρέωσης αρκεί να δώσει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να λάβει προσωρινά μέτρα, χωρίς να απαιτείται η εκ μέρους της διαπίστωση ότι η εν λόγω υποχρέωση πράγματι παραβιάστηκε. Λόγω της φύσεως του συστήματος των μέτρων αντιντάμπινγκ, εναπόκειται στην επιχείρηση της οποίας η ανάληψη υποχρέωσης έγινε δεκτή να πείσει την Επιτροπή ότι δεν συντρέχει λόγος βάσει του οποίου θα μπορούσε αυτή να συμπεράνει ότι η υποχρέωση δεν τηρήθηκε. Τυχόν διαφορετική απόφαση θα συνεπαγόταν παραβίαση των προαναφερθεισών νομοθετικών διατάξεων, καθώς και του κανόνα κατά τον οποίο ο σχετικός έλεγχος πρέπει να γίνεται μόνον πριν από την επιβολή οριστικού δασμού (βλ. άρθρο 8, παράγραφος 9, του κανονισμού 384/96).

Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, εν προκειμένω, οι υποχρεώσεις που είχε αναλάβει δεν προέβλεπαν τη δυνατότητα της ενάγουσας να σημειώνει αρνητικές τιμές στις τριμηνιαίες εκθέσεις πωλήσεων, ότι δεν προβλεπόταν τίποτα για τα τιμολόγια που αποτελούσαν πιστωτικά σημειώματα και ότι μια ρήτρα περιλαμβανόμενη στην ανάληψη υποχρέωσης επέβαλε στην ενάγουσα την υποχρέωση να διαβουλεύεται με την Επιτροπή για οποιαδήποτε δυσκολία μπορούσε να προκύψει από την ερμηνεία ή την εφαρμογή της αναλήψεως υποχρέωσης. Η ενάγουσα, όμως, περιορίστηκε να αποστείλει στην Επιτροπή τη δικέτα που περιείχε την έκθεση του Οκτωβρίου 1997, χωρίς να παράσχει οποιαδήποτε εξήγηση για τη σημασία των αρνητικών τιμών που περιείχε η έκθεση και για τη σχέση τους με τις άλλες τιμές. Η Επιτροπή απορροφεί σχετικώς τα διάφορα στοιχεία που προβάλλει η ενάγουσα στα δικόγραφα της υποστηρίζοντας ότι σαφώς προέκυπτε ότι ορισμένες γραμμές της εκθέσεως περιείχαν λάθος κωδικοποιήσεις και ότι από την εν λόγω έκθεση μπορούσε εύκολα να κατανοηθεί η σημασία και η αντιστοιχία αυτών των γραμμών με τις περιεχόμενες στην έκθεση αρνητικές τιμές.

Συνεπώς, η Επιτροπή δεν δέχεται ότι ευθύνεται για πράξη κακής διοικήσεως. Υποστηρίζει ότι, αντιθέτως, η έκθεση του Οκτωβρίου 1997 δεν ανταποκρινόταν στις απαιτήσεις και ότι η ενάγουσα δεν έλαβε όλα τα δυνατά μέτρα ώστε να μην περιέχει ασάφειες η έκθεση αυτή. Προσθέτει, επίσης, ότι η απειρία της ενάγουσας στον τομέα αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει υπέρ αυτής επιχείρημα.

- 72 Δεύτερον, η Επιτροπή αμφισβητεί ότι παραβίασε τα δικαιώματα άμυνας της ενάγουσας. Υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι όφειλε να αναλύσει 90 περίπου εκθέσεις εποπτείας του ίδιου τύπου με την έκθεση του Οκτωβρίου 1997. Υποστηρίζει, επίσης, ότι εφόσον είχε λόγους να πιστεύει ότι συντρέχει προφανής παραβίαση εκ μέρους της ενάγουσας των υποχρεώσεών της, έπρεπε να ενεργήσει το ταχύτερο δυνατό, δεδομένου ότι η προσέγγιση των εορτών των Χριστουγέννων, που αποτελεί ιδιαίτερα σημαντική περίοδο για το εμπόριο σολομού, απαιτούσε τη διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας που θεωρείται ότι παρέχουν στην κοινοτική βιομηχανία τα μέτρα αντιντάμπινγκ και αντεπιδοτήσεων. Η Επιτροπή προσθέτει ότι το άρθρο 7 του κανονισμού 384/96 και το άρθρο 12 του κανονισμού 2026/97, τα οποία διέπουν την επιβολή δασμών αντιντάμπινγκ και προσωρινών αντισταθμιστικών δασμών, δεν της επιβάλλουν την υποχρέωση προηγούμενης ενημερώσεως των ενδιαφερομένων.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 73 Παρατηρείται ότι η έκθεση του Οκτωβρίου 1997, την οποία η ενάγουσα απέστειλε στην Επιτροπή υπό μορφή πληροφορικής δισκέτας, περιλαμβάνει 200 γραμμές, οι οποίες αναφέρονται στο σύνολό τους σε πωλήσεις στην κοινοτική αγορά σολομών Ατλαντικού εκτροφής άνευ εντοσθίων μετά κεφαλής [προϊόντα που αντιστοιχούν στην «παρουσίαση β», βάσει της αναλήψεως υποχρεώσεων της ενάγουσας]. Έχει τη μορφή πίνακα ο οποίος αποτελείται από 27 στήλες. Δώδεκα από τις διακόσιες αυτές γραμμές περιλαμβάνουν αρνητικές τιμές.
- 74 Η τελευταία σελίδα της εκθέσεως περιλαμβάνει τις ακόλουθες τελικές ενδείξεις:

«(...)	
Sum of Qtyw (kg)	477 725,50
Sum of CIF value * Qtyw	1 577 762,37
Sum of Qtyw sold at below 85 % of minimum price in kg	0,00
(...)	

5 Εκ πρώτης όψεως, από την ανάγνωση των τελικών αυτών ενδείξεων της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997, συνάγεται ότι η ενάγουσα τήρησε τις υποχρεώσεις της κατά την περίοδο που καλύπτει η εν λόγω έκθεση. Πράγματι, από την έκθεση προκύπτει ότι δεν συνήψε καμία ατομική συναλλαγή βάσει τιμής χαμηλότερης από το όριο του 85 % της ελάχιστης μέσης τιμής των 3,25 ECU ανά χγρ., η οποία καθορίζεται με την ανάληψη υποχρεώσεως για τις εξαγωγές της σολομών άνευ εντοσθίων μετά κεφαλής, καθώς και ότι η μέση τιμή των προϊόντων αυτών κατά την εξεταζόμενη περίοδο υπερέβαινε την προαναφερθείσα ελάχιστη μέση τιμή, διότι ανήρχετο σε 3,3026 ECU ανά χγρ. (1 577 762,37 ECU/477 725,50 χγρ.).

6 Έστω και αν γίνει δεκτό ότι οι περιεχόμενες στην ανάληψη υποχρεώσεων που ανέλαβε η ενάγουσα εξειδικεύσεις δεν προέβλεπαν τη δυνατότητα να σημειώνονται αρνητικές τιμές στις τριμηνιαίες εκθέσεις πωλήσεων, η Επιτροπή δεν μπορούσε, ενόψει μιας εκθέσεως η οποία, εκ πρώτης όψεως, δημιουργούσε την εντύπωση ότι η ενάγουσα είχε συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει, να προχωρήσει, όπως έπραξε εν προκειμένω (βλ. ανωτέρω σκέψη 11), σε μονομερή τροποποίηση του περιεχομένου αυτής της εκθέσεως απαλείφουσα τις γραμμές που περιείχαν αρνητικές τιμές και αντικαθιστώντας τις τελικές ενδείξεις που παρατέθηκαν ανωτέρω στη σκέψη 74 από δικό της υπολογισμό, πραγματοποιηθέντα βάσει της τροποποιημένης εκθέσεως, της μέσης τιμής εξαγωγής που εφάρμοσε η ενάγουσα κατά την εξεταζόμενη περίοδο, χωρίς να της εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους δεν έλαβε υπόψη της τις ανωτέρω τελικές ενδείξεις και χωρίς να λάβει από την ενάγουσα τη διαβεβαίωση ότι οι τροποποιήσεις που έγιναν δεν θίγουν το αξιόπιστο των στοιχείων που παρασχέθηκαν προς έλεγχο της τηρήσεως των υποχρεώσεων. Αποφασίζοντας να μην λάβει υπόψη της την πρώτη ευνοϊκή για την ενάγουσα εντύπωση που προέκυπτε από την έκθεση του Οκτωβρίου 1997, η Επιτροπή όφειλε να επιδείξει την απαιτούμενη επιμέλεια για ορθή ερμηνεία των περιεχομένων στην έκθεση στοιχείων, βάσει των οποίων θα διαμόρφωνε άποψη ως προς το αν συμβιβάζεται η συμπεριφορά της ενάγουσας, κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου, με τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει.

7 Είναι σχετικώς αδύνατη η λυσιτελής επίκληση των διατάξεων του άρθρου 8, παράγραφος 10, του κανονισμού 384/96 και του άρθρου 13, παράγραφος 10, του κανονισμού 2026/97.

- 78 Σκοπός των διατάξεων αυτών είναι να παράσχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα, όταν συντρέχουν λόγοι που να της δημιουργούν, βάσει των καλύτερων πληροφοριών που διαθέτει, την πεποίθηση ότι η αρχικώς αναληφθείσα υποχρέωση, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας αντιντάμπινγκ ή αντεπιδοτήσεων, παραβιάστηκε, να λαμβάνει εγκαίρως τα απαιτούμενα προσωρινά μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει τα συμφέροντα της κοινοτικής βιομηχανίας, υπό την επιφύλαξη μεταγενέστερου ουσιαστικού ελέγχου προς διαπίστωση μιας πραγματικής παραβίασεως της σχετικής υποχρέωσης.
- 79 Εντούτοις, εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η έκθεση του Οκτωβρίου 1997, ειδικότερα οι τελικές της ενδείξεις, δημιουργούσαν την πεποίθηση ότι η ενάγουσα είχε τηρήσει τις υποχρεώσεις της (βλ. ανωτέρω σκέψεις 74 και 75).
- 80 Μετά την τροποποίηση αυτής της εκθέσεως με δική της πρωτοβουλία, χωρίς να φροντίσει να συγκεντρώσει από την ενάγουσα πληροφορίες σχετικά με τις ενδεχόμενες επιπτώσεις της μονομερούς της παρεμβάσεως επί της αξιοπιστίας των πληροφοριών που η ενάγουσα της παρέσχε, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ενάγουσα παραβιάζει προφανώς τις υποχρεώσεις της. Συνεπώς, τα στοιχεία της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997, όπως έχει αλλοιωθεί, δεν μπορούν προφανώς να θεωρούνται ως οι καλύτερες δυνατές πληροφορίες, κατά την έννοια των προαναφερθέντων στη σκέψη 77 διατάξεων, τις οποίες είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών προκειμένου να θεμελιώσει την πεποίθησή της σχετικά με το αν υπήρξε ή όχι εκ μέρους της ενάγουσας τήρηση των υποχρεώσεών της.
- 81 Το γεγονός ότι η Επιτροπή είχε να εξετάσει, καθώς πλησίαζαν οι εορτές του τέλους του έτους, περίοδος ιδιαίτερα σημαντική για το εμπόριο σολομού, περισσότερες από ενενήντα εκθέσεις ανάλογες με την έκθεση του Οκτωβρίου 1997 δεν δικαιολογούσε την εκ μέρους της μονομερή τροποποίηση της εκθέσεως αυτής, όταν μάλιστα από την έκθεση αυτή προέκυπτε, εκ πρώτης όψεως, ότι οι υποχρεώσεις είχαν τηρηθεί. Εξάλλου, από τη στιγμή που η Επιτροπή αποφάσισε να τροποποιήσει την έκθεση αυτή, πράγμα που, εκ πρώτης όψεως, δημιουργούσε την εντύπωση ότι η ενάγουσα είχε συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις της, το επείγον της καταστάσεως δεν μπορούσε να επιτρέψει χαλάρωση του καθήκοντος της επιμέλειας που όφειλε να επιδεικνύει κατά την εξέταση των στοιχείων εκείνων επί των οποίων εσκόπευε να στηρίξει τη γνώμη της επί του ζητήματος αυτού.

32 Επιβάλλεται, κατά συνέπεια, το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή, κατά την εξέταση της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997, διέπραξε πλημμέλεια στην οποία δεν θα υπέπιπτε, υπό ανάλογες περιστάσεις, μια διοικητική αρχή επιδεικνύουσα τη συνήθη σύνεση και επιμέλεια.

33 Όσον αφορά την προβαλλόμενη παραβίαση των δικαιωμάτων άμυνας της ενάγουσας, πρέπει να τονιστεί ότι η ενάγουσα δεν προβάλλει σχετικώς καμία ζημία χωριστή από τη ζημία που προκύπτει εκ της επιβολής προσωρινών μέτρων, ληφθέντων λόγω της πλημμέλειας στην οποία υπέπεσε η Επιτροπή κατά την εξέταση της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997. Συνεπώς, παρέλκει απόφαση επί του ζητήματος αν η Επιτροπή, παραλείπουσα να ενημερώσει την ενάγουσα επί των συμπερασμάτων της πριν εκδώσει τον κανονισμό 2529/97, παραβίασε το δικαιώματα άμυνας της ενάγουσας.

34 Εντούτοις, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ούτε η συμπεριφορά της ενάγουσας είναι άμεμπτη. Όπως τονίζει η Επιτροπή, δεν υπήρχε καμία εξήγηση σχετικά με τις γραμμές της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997 οι οποίες περιείχαν αρνητικές τιμές, συγκεκριμένα για τις γραμμές 8, 14, 29, 36, 37, 52, 100, 138, 178, 179, 195 και 196.

35 Επιβάλλεται όμως η διαπίστωση, αφενός, ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η ενάγουσα, από την ανάγνωση της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997, η οποία, όπως υπογραμμίστηκε ανωτέρω στη σκέψη 73, περιείχε σημαντικό αριθμό στοιχείων, δεν προέκυπταν κατά τρόπο προφανή ούτε οι γραμμές που περιείχαν λάθη κωδικοποίησης — λάθη τα οποία, σύμφωνα με τις περιεχόμενες στα δικόγραφα της ενάγουσας επεξηγήσεις αφορούσαν είτε το νόμισμα στο οποίο είχε συναφθεί η σχετική πράξη είτε το ακαθάριστο ποσό τιμολογίου είτε διπλή εγγραφή της ίδιας πράξεως —, ούτε η σχέση μεταξύ αυτών των εσφαλαμένων γραμμών και εκείνων, των περιεχουσών αρνητικές τιμές, που απέβλεπαν στην ακύρωσή τους. Πράγματι, πολλές γραμμές χώριζαν ενίοτε τη γραμμή με τον λανθασμένο κώδικα από τη γραμμή η οποία απέβλεπε στην ακύρωσή της.

36 Εξάλλου, όπως προκύπτει από τις ενδείξεις που μεταγενέστερα προσκόμισε η ενάγουσα, οι αρνητικές τιμές που περιείχοντο στην έκθεση του Οκτωβρίου 1997 δεν είχαν όλες την ίδια σημασία.

- 87 Πράγματι, από τις επεξηγήσεις της ενάγουσας στα δικόγραφα της προκύπτει ότι κατά το πλείστον οι αρνητικές αυτές τιμές, συγκεκριμένα οι περιλαμβανόμενες στις γραμμές 14, 29, 36, 37, 100, 138, 178, 179, 195 και 196, απέβλεπαν στην πλήρη ακύρωση των τιμών που περιείχαν εσφαλμένη κωδικοποίηση. Από τις ίδιες επεξηγήσεις προκύπτει ότι καταργήθηκαν με τον τρόπο αυτό ορισμένες εσφαλμένες γραμμές, χωρίς στη συνέχεια να γίνει νέα εγγραφή της οικείας πράξεως. Αντιθέτως, άλλες πράξεις με λανθασμένη κωδικοποίηση αποτέλεσαν αντικείμενο νέας εγγραφής, μετά την απάλειψη του λάθους της αρχικής εγγραφής διά της εισαγωγής μιας αρνητικής τιμής.
- 88 Αντιθέτως, από τις επεξηγήσεις που παρέσχε η ενάγουσα στην Επιτροπή με την επιστολή της της 7ης Ιανουαρίου 1998 (βλ. ανωτέρω σκέψη 13) προκύπτει ότι όπως οι υπάλληλοί της κατανόησαν την επιστολή αυτή (βλ. την απευθυνόμενη στην ενάγουσα επιστολή της 8ης Ιανουαρίου 1998, αναφερόμενη ανωτέρω στη σκέψη 14), οι περιλαμβανόμενες στις γραμμές 8 και 52 αρνητικές τιμές απέβλεπαν όχι στην πλήρη ακύρωση των τιμών που αναφέρονται στη γραμμή ή στις γραμμές οι οποίες αντιστοιχούν στην αρχική εγγραφή της εσφαλμένης πράξεως, αλλά στη διόρθωση ορισμένων εκ των τιμών αυτών — των γραμμών 5 και 6 καθώς και της γραμμής 49, αντιστοίχως — προκειμένου να ληφθεί υπόψη το στοιχείο ότι ορισμένες ποσότητες τις οποίες αφορούσε η πράξη αυτή είτε δεν είχαν περιέλθει στον οικείο πελάτη είτε δεν είχαν γίνει αποδεκτές από αυτόν, με συνέπεια να μην έχουν καταβληθεί, στη μία ή στην άλλη περίπτωση, τα αντίστοιχα ποσά στην ενάγουσα.
- 89 Ενόψει της πυκνότητας της εκθέσεώς της του Οκτωβρίου 1997, της μη προφανούς σχέσεως μεταξύ των εσφαλμένων γραμμών και των γραμμών που περιείχαν αρνητικές τιμές και της αμφισημίας των εν λόγω τιμών, η ενάγουσα όφειλε να παράσχει αυθορμήτως στην Επιτροπή, με την ευκαιρία διαβιβάσεως της εν λόγω εκθέσεως, τις αναγκαίες για την κατανόησή της επεξηγήσεις. Η ενάγουσα, αποστέλλουσα την έκθεση του Οκτωβρίου 1997 χωρίς το παραμικρό σχετικό σχόλιο, επέδειξε αμέλεια συνιστώσα πταίσμα, η οποία, όπως επιβεβαιώνει η επιστολή που της απέστειλε η Επιτροπή στις 5 Ιανουαρίου 1998 (βλ. ανωτέρω σκέψη 11), δημιούργησε σύγχυση στους υπαλλήλους της Επιτροπής. Σχετικές επεξηγήσεις θα τους βοηθούσαν να κατανοήσουν εξ αρχής τη σκοπιμότητα της αναγραφής αυτών των αρνητικών τιμών και να αντιληφθούν ότι, συνολικώς θεωρούμενα, τα στοιχεία που αφορούν την καταγραφή των διαφόρων πωλήσεων της ενάγουσας στην κοινοτική αγορά κατά τη διάρκεια του εξεταζομένου τριμήνου θεμελιώνει το συμπέρασμα που περιλαμβανό-

ταν στην κατακλείδα της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997, ότι δηλαδή η ενάγουσα είχε τηρήσει τις υποχρεώσεις της κατά τη διάρκεια της εξεταζομένης περιόδου.

0 Η σχετική απειρία της ενάγουσας δεν την απήλασε από την υποχρέωσή της να περιλάβει αυθορμήτως στην έκθεσή της του Οκτωβρίου 1997 τις διευκρινίσεις που ήταν αναγκαίες για την ορθή κατανόηση ορισμένων από τα στοιχεία της εκθέσεως αυτής.

01 Βάσει της αναλύσεως που έγινε ανωτέρω στις σκέψεις 73 έως 90, επιβάλλεται να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η ενάγουσα και η Επιτροπή διέπραξαν, αμφότερες, πλημμέλειες ίσης βαρύτητας, κατά το στάδιο εξετάσεως της εκ μέρους της ενάγουσας τηρήσεως της υποχρεώσεώς της κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του έτους 1997, στη διάρκεια του οποίου η Επιτροπή κατέληξε στη διαπίστωση ότι συντρέχει προφανώς παραβίαση της εν λόγω υποχρεώσεως και ανάγκη λήψεως προσωρινών μέτρων έναντι των εισαγωγών προϊόντων της ενάγουσας, στο πλαίσιο του κανονισμού 2529/97. Εξάλλου, η ενάγουσα, παραλείπουσα να περιλάβει αυθορμήτως στην έκθεσή της του Οκτωβρίου 1997 τις απαραίτητες επεξηγήσεις για την ορθή κατανόηση των αρνητικών τιμών που περιείχοντο στην εν λόγω έκθεση, επέδειξε αμέλεια συνιστώσα πταίσμα, την οποία δεν θα επιδείκνυε επιχειρηματίας με τη συνήθη σύνεση και επιμέλεια. Ακόμη και αν ληφθεί υπόψη η πλημμελής αυτή συμπεριφορά της ενάγουσας και η σύγχυση που η συμπεριφορά αυτή προκάλεσε κατά τη μελέτη της εν λόγω εκθέσεως, δεν μπορεί να μη διαπιστωθεί ότι η αντίδραση της Επιτροπής, η οποία προέβη σε μονομερή τροποποίηση της εκθέσεως αυτής, καίτοι εξ αυτής προέκυπτε, εκ πρώτης όψεως, ότι η ενάγουσα είχε συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις της κατά την εξεταζόμενη περίοδο, έλαβε χαρακτηρισά δυσανάλογο και, κατά συνέπεια, πλημμελή, που κανένα στοιχείο δεν τη δικαιολογεί.

02 Αν αποδειχθεί, έστω μερικώς, η προβαλλόμενη από την ενάγουσα ζημία, καθώς και αν προκύψει ότι υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ αυτής της ζημίας και των πράξεων που κατέληξαν στην επιβολή προσωρινών μέτρων έναντι των εισαγωγών προϊόντων της ενάγουσας, στοιχεία που πρέπει στη συνέχεια να εξεταστούν, επιβάλλεται, κατά τον προσδιορισμό της υποχρεώσεως αποζημιώσεως της Επιτροπής, να ληφθεί υπόψη ότι οι διάδικοι φέρουν εξ ημισίας την ευθύνη για τις πράξεις αυτές.

Επί της προβαλλομένης ζημίας και της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ αυτής και της πταισματικής συμπεριφοράς της Επιτροπής

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 93 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η επιβολή προσωρινών μέτρων της προκάλεσε διττή ζημία, αφενός, λόγω διαφυγόντων κερδών εκ της εφαρμογής αυτών των μέτρων και, αφετέρου, λόγω των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε προκειμένου να διεισδύσει εκ νέου στην κοινοτική αγορά.
- 94 Όσον αφορά το πρώτο στοιχείο, υπογραμμίζει ότι, λόγω της εφαρμογής των προσωρινών μέτρων, περιήλθε σε αδυναμία εξαγωγής των προϊόντων της στην Κοινότητα μεταξύ της 18ης Δεκεμβρίου 1997, ημερομηνίας ενάρξεως ισχύος του κανονισμού 2529/97, και της 25ης Μαρτίου 1998, ημερομηνίας κατά την οποία επανήλθε σε ισχύ η ανάληψη υποχρεώσεων με τον κανονισμό 651/98. Προς στήριξη αυτού του ισχυρισμού καταθέτει, με το υπ' αριθ. 6 συνημμένο του δικογράφου της αγωγής της, πιστοποιητικό μιας εταιρίας λογιστικού ελέγχου. Προσθέτει ότι, για οικονομικούς λόγους που αφορούν, μεταξύ άλλων, τον όγκο της εμπορίας σολομού Ατλαντικού εκτροφής και των μικρών περιθωρίων κέρδους, καθώς και του εταιρικού της κεφαλαίου, της ήταν αδύνατο να λάβει την απαιτούμενη τραπεζική εγγύηση για την κάλυψη των προσωρινών δασμών που επέβαλε η Επιτροπή. Στηριζόμενη στα στοιχεία των εξαγωγών που πραγματοποίησε κατά τα δύο προηγούμενα έτη διαρκούς της περιόδου η οποία αντιστοιχεί στην περίοδο εφαρμογής του κανονισμού 2529/97, στο μέσο περιθώριο κέρδους που αποκόμισε κατά τη διάρκεια των δύο αυτών ετών και στο μέσο περιθώριο κέρδους που αποκόμισαν κατά την περίοδο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού οι Νορβηγοί εξαγωγείς των οποίων οι αναλήψεις υποχρεώσεων διατηρήθηκαν σε ισχύ, υπολογίζει το διαφυγόν κέρδος της σε 1 115 000 NOK.
- 95 Όσον αφορά το δεύτερο στοιχείο, υποστηρίζει ότι υποβλήθηκε και ότι θα εξακολουθήσει να υποβάλλεται σε σημαντικά έξοδα προς επανακατάκτηση των μεριδίων αγοράς που είχε στην Κοινότητα. Υπολογίζει τη ζημία αυτή σε 1 000 000 NOK.

96 Στην απάντησή της τονίζει ότι ουδέποτε της παρέσχε η Επιτροπή, κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής των προσωρινών δασμών, τη διαβεβαίωση ότι αν αυτοί δεν επιβεβαιωθούν θα μπορούσε να εξακολουθήσει με πλήρη ασφάλεια τις εξαγωγές των προϊόντων της προς την Κοινότητα. Μόνον κατά τη δημοσίευση του κανονισμού 651/98, στις 24 Μαρτίου 1998, βεβαιώθηκε ότι καταργήθηκαν τα προσωρινά μέτρα έναντι των εξαγωγών προϊόντων της και ότι επανήλθε σε ισχύ η ανάληψη υποχρεώσεων εκ μέρους της.

97 Απορρίπτει, επίσης, τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι τα μόνα έξοδα στα οποία θα υποβαλλόταν αν συνέχιζε τις εξαγωγές της κατά την περίοδο εφαρμογής των προσωρινών δασμών θα συνίσταντο στη σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως. Πράγματι, υπογραμμίζει ότι εφόσον δεν γνώριζε, κατά τον χρόνο επιβολής των εν λόγω δασμών, ότι αυτοί επρόκειτο στη συνέχεια να καταργηθούν, η μόνη λύση που διέθετε προς κάλυψη των συμπληρωματικών εξόδων που προκάλεσε η εφαρμογή αυτών των δασμών ήταν η αντίστοιχη αύξηση των τιμών εξαγωγής, διότι άλλως θα υφίστατο ζημιές που θα ήταν αδύνατο να επανορθώσει κατόπιν. Αναφέρει σχετικώς ότι πραγματοποιεί τον κύριο όγκο των εξαγωγών της προς την Κοινότητα βάσει του συστήματος DDP. Προσθέτει ακόμη ότι ο ισχυρισμός της Επιτροπής κατά τον οποίο θα μπορούσε να συνεχίσει τις εξαγωγές της στις ίδιες τιμές κατά την περίοδο εφαρμογής των προσωρινών δασμών αντιτίθεται προς την πολιτική της Επιτροπής στον τομέα επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ, κατά την οποία οι εν λόγω δασμοί πρέπει να οδηγούν σε αύξηση του επιπέδου τιμών στην κοινοτική αγορά, διότι άλλως θα μπορούσε η Επιτροπή να κινήσει τη διαδικασία έρευνας «αντιαπορρόφησης», βάσει του άρθρου 12, παράγραφος 1, του κανονισμού 384/96 και να αυξήσει, εφόσον παραστεί ανάγκη, το επίπεδο των επιβληθέντων δασμών.

98 Τέλος, διατυπώνει επικρίσεις για τον τρόπο υπολογισμού του διαφυγόντος κέρδους της που υιοθέτησε η Επιτροπή, υπογραμμίζοντας ότι δεν λαμβάνει υπόψη τις εποχιακές διακυμάνσεις που χαρακτηρίζουν την αγορά του σολομού.

99 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η ενάγουσα δεν παρέχει κανένα στοιχείο από το οποίο να προκύπτει ότι αδυνατούσε να πωλήσει σολομό στην Κοινότητα λόγω επιβολής προσωρινών μέτρων έναντι των εισαγωγών προϊόντων της. Η ενάγουσα δεν μπορεί

να αποφύγει το βάρος αυτής της αποδείξεως προβάλλουσα τον ισχυρισμό ότι η επιβολή τέτοιων μέτρων απέκλειε αυτομάτως οποιαδήποτε δυνατότητα πραγματοποίησης εκ μέρους της εξαγωγών προς την Κοινότητα.

- 100 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, εν πάση περιπτώσει, η ενάγουσα είχε την υποχρέωση να περιορίσει τη ζημία που προβάλλει ότι υπέστη. Αναφερόμενη στον όγκο των πωλήσεών της μεταξύ Ιουλίου 1997 και Σεπτεμβρίου 1998 υποστηρίζει ότι αν, κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής του κανονισμού 2529/97, η ενάγουσα είχε συνεχίσει να πωλεί, κάθε μήνα, την ίδια ποσότητα και να διατηρεί, εντός της Κοινότητας, το ίδιο μερίδιο αγοράς με εκείνο που κατείχε κατά τους τελευταίους μήνες πριν από την έναρξη ισχύος των δασμών που επιβλήθηκαν με τον εν λόγω κανονισμό, το ποσό των εν λόγω δασμών θα αντιστοιχούσε σε 296 110 ECU. Δεδομένου του προσωρινού τους χαρακτήρα, θα αρκούσε να συστήσει η ενάγουσα εγγύηση για την περίπτωση κατά την οποία θα καθίσταντο οριστικοί. Η ενάγουσα, όμως, δεν προσκομίζει κανένα αποδεικτικό στοιχείο από το οποίο να προκύπτει ότι επεδίωξε τη σύσταση μιας τέτοιας εγγύσεως και ότι δεν μπόρεσε να τη λάβει για λόγους οικονομικούς. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η πλέον εύλογος λύση που προσφερόταν στην ενάγουσα ήταν να συστήσει μια τέτοια εγγύηση, το κόστος της οποίας θα ήταν αμελητέο, και να συνεχίσει τις εξαγωγές της προς την Κοινότητα σε τιμές αμετάβλητες. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο δεδομένου ότι, με επιστολή της 5ης Ιανουαρίου 1998, η Επιτροπή διαβεβαίωσε την ενάγουσα ότι θα τεθεί εκ νέου σε ισχύ η ανάληψη εκ μέρους της υποχρεώσεων και ότι δεν θα εισπραχθούν οι προσωρινοί δασμοί, αν εξακριβωθεί ότι δεν σημειώθηκε παραβίαση των υποχρεώσεων κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του έτους 1997. Εξάλλου, με επιστολή της 2ας Φεβρουαρίου 1998 διαβεβαίωσε την ενάγουσα ότι το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε είναι ότι οι προσωρινοί δασμοί δεν θα καταστούν οριστικοί.

- 101 Η Επιτροπή προσθέτει ότι μια τέτοια λύση θα έδινε στην ενάγουσα τη δυνατότητα να αποφύγει τα έξοδα για την αποκατάσταση της θέσεώς της στην κοινοτική αγορά. Εν πάση περιπτώσει, η ενάγουσα δεν προσκόμισε κανέναν αποδεικτικό στοιχείο προκειμένου να στηρίξει τον ισχυρισμό της ότι κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες προκειμένου να επανακατακτήσει τα εμπορικά της μερίδια.

- 102 Στην ανταπάντησή της η Επιτροπή υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι η ενάγουσα όφειλε να είχε τότε κατανοήσει ότι, αν οι επεξηγήσεις της σχετικά με την έκθεση του

Οκτωβρίου 1997 ήταν ακριβείς, δεν θα είχε επιβληθεί κανένας δασμός. Η Επιτροπή τονίζει ότι η ίδια, με τους κανονισμούς 2529/97 και 651/98, έλαβε μέτρα κατά των εισαγωγών προϊόντων της ενάγουσας και κατόπιν αποκατέστησε την ενάγουσα στη θέση της. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το Συμβούλιο δεν είχε σχετικώς νομική εξουσιοδότηση να αποφασίσει την είσπραξη προσωρινών δασμών ελλείψει ζημίας για την κοινοτική βιομηχανία. Εξάλλου, ουδέποτε στο παρελθόν είχαν εισπραχθεί προσωρινοί δασμοί εφόσον στη συνέχεια δεν επιβλήθηκαν, όπως εν προκειμένω, οριστικοί δασμοί.

103 Τέλος, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι εάν, κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής των προσωρινών δασμών, η ενάγουσα είχε αποφασίσει να προβεί σε εξαγωγές προς την Κοινότητα αυξάνοντας τις τιμές της κατ' αντιστοιχία του ποσού των εν λόγω δασμών, θα είχε αποκομίσει σημαντικό κέρδος, δεδομένου ότι οι δασμοί αυτοί δεν εισπράχθηκαν οριστικώς. Για τον ίδιο λόγο, αν υποθεθεί ότι η ενάγουσα είχε αποφασίσει, για εμπορικούς λόγους, τη συνέχιση των εξαγωγών προς την Κοινότητα, κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου, σε αμετάβλητες τιμές, δεν θα είχε υποστεί, κατά την άποψη της Επιτροπής, καμία ζημία, πλην του κόστους συστάσεως τραπεζικής εγγυήσεως. Η Επιτροπή απορρίπτει σχετικώς τον ισχυρισμό της ενάγουσας, τον στηριζόμενο στο άρθρο 12, παράγραφος 1, του κανονισμού 384/96, κατά τον οποίο η συνέχιση των εξαγωγών της σε αμετάβλητες τιμές μετά τη θέση σε ισχύ του κανονισμού 2529/97 θα αντέβαινε προς την ακολουθούμενη από την Επιτροπή πολιτική στον τομέα αυτό.

104 Τέλος, η Επιτροπή αποκρούει τις επικρίσεις που διατύπωσε η ενάγουσα εις βάρος του τρόπου με τον οποίο υπολογίστηκε το διαφυγόν κέρδος της ενάγουσας κατά τη διάρκεια εφαρμογής των προσωρινών μέτρων. Εξάλλου, υπογραμμίζει τον εσφαλμένο χαρακτήρα της μεθόδου υπολογισμού που ακολούθησε η ενάγουσα, ο οποίος στηρίζεται στις πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των δύο ετών που προηγήθηκαν της περιόδου εφαρμογής των προσωρινών δασμών, ενώ κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου δεν ίσχυε κανένα μέτρο αντιντάμπινγκ κατά των εισαγωγών σολομών προελεύσεως Νορβηγίας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

105 Επιβάλλεται κατ' αρχάς να εξεταστεί αν η ενάγουσα απέδειξε το υποστατό της εμπορικής ζημίας την οποία προβάλλει.

106 Προκειμένου, κατ' αρχάς, για το διαφυγόν κέρδος κατά την περίοδο μεταξύ 18ης Δεκεμβρίου 1997 και 25ης Μαρτίου 1998, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι από τα αριθμητικά στοιχεία που προσκόμισε η Επιτροπή αναφορικά με τις εξαγωγές σολομών Ατλαντικού εκτροφής της ενάγουσας προς την Κοινότητα μεταξύ Ιουλίου 1997 και Σεπτεμβρίου 1998 προκύπτει πλήρης αναστολή των εξαγωγών της ενάγουσας κατά τη διάρκεια περιόδου περιλαμβανομένης, κατά προσέγγιση, μεταξύ των μέσων Δεκεμβρίου 1997 και του τέλους Μαρτίου 1998. Η αναστολή αυτή των εμπορικών δραστηριοτήτων της ενάγουσας στην κοινοτική αγορά επιβεβαιώνεται και από το πιστοποιητικό της εταιρίας λογιστικού ελέγχου το επισυναπτόμενο ως παράρτημα 6 στο δικόγραφο της αγωγής, στο οποίο αναφέρεται ότι:

«Βεβαιούται ότι, από τα λογιστικά βιβλία της ενάγουσας προκύπτει ότι αυτή δεν πραγματοποίησε καμία πώληση σολομού Ατλαντικού προς την Κοινότητα κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ 18ης Δεκεμβρίου 1997 και 25ης Μαρτίου 1998.»

107 Από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η ενάγουσα ήταν σε θέση να αντισταθμίσει, έστω μερικώς, την πλήρη έλλειψη εξαγωγών προς την κοινοτική αγορά αυξάνοντας αντιστοίχως τις πωλήσεις της σε άλλες παγκόσμιες αγορές. Εξάλλου, ουδέποτε η Επιτροπή υποστήριξε μια τέτοια θέση, ούτε στα δικόγραφα της ούτε κατά τη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας.

108 Αντιθέτως, στην έκθεση που συνέταξε η Επιτροπή κατόπιν σχετικής αποστολής προς έλεγχο στην έδρα της ενάγουσας, στις 26 και 27 Ιανουαρίου 1998 (βλ. ανωτέρω,

σκέψη 18), προκύπτει ότι, κατόπιν επιβολής προσωρινών δασμών, η εμπορική δραστηριότητα της ενάγουσας υπήρξε ιδιαίτερος ασθενής και ότι οι διαχειριστές της είχαν τονίσει ότι οδηγούνταν προφανώς σε κλείσιμο σε περίπτωση επιβεβαιώσεως των δασμών. Στην έκθεση αυτή σημειώνεται ότι η ενάγουσα κατ' ουσίαν εξήγαγε μόνον προς την Ιαπωνία μετά την επιβολή προσωρινών μέτρων. Εντούτοις, το στοιχείο αυτό, εξεταζόμενο υπό το πρίσμα των όσων προαναφέρθηκαν, πρέπει να νοηθεί ως έκφραση της εκ μέρους της ενάγουσας συνεχίσεως εκμεταλλεύσεως της ιαπωνικής αγοράς και όχι ως ένδειξη μετατοπίσεως του κέντρου των εμπορικών της δραστηριοτήτων προς την εν λόγω αγορά προς κάλυψη της πλήρους διακοπής των πωλήσεών της στην κοινοτική αγορά.

109 Βάσει αυτών των πραγματικών δεδομένων πρέπει να υπολογιστεί το διαφυγόν κέρδος της ενάγουσας εκ της αναστολής των εξαγωγών της προς την Κοινότητα μεταξύ 18ης Δεκεμβρίου 1997 και 25ης Μαρτίου 1998. Το διαφυγόν αυτό κέρδος πρέπει να θεωρηθεί ως αντίστοιχο του περιθωρίου κέρδους που θα είχε η ενάγουσα αν είχε συνεχίσει τις εξαγωγές της προς την Κοινότητα κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

110 Προς τούτο, επιβάλλεται κατ' αρχάς να προσδιοριστεί το ποσοστό μείωσεως των εξαγωγών της ενάγουσας προς την Κοινότητα, κατόπιν θέσεως σε ισχύ, την 1η Ιουλίου 1997, της αναλήψεως εκ μέρους της υποχρεώσεων, η οποία, εν πάση περιπτώσει, θα εφαρμοζόταν αν η ενάγουσα συνέχιζε τις εξαγωγές της στην Κοινότητα κατά τη διάρκεια της εξεταζομένης περιόδου. Η αξιοπιστία ενός τέτοιου υπολογισμού επιβάλλει να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη των πωλήσεων της ενάγουσας στην Κοινότητα μεταξύ των ετών 1996 και 1997, κατά τη διάρκεια της περιόδου από 1ης Ιουλίου έως 17ης Δεκεμβρίου.

111 Όπως προκύπτει σχετικώς από τα αριθμητικά στοιχεία που απέστειλε στις 14 Απριλίου 2000 η ενάγουσα στο Πρωτοδικείο, σε απάντηση γραπτής ερωτήσεώς του, κατά την περίοδο από 1ης Ιουλίου έως 17ης Δεκεμβρίου εξήγαγε προς την Κοινότητα 1 271 304 χγρ. σολομών Ατλαντικού εκτροφής κατά το έτος 1997, αντί

2 030 883 χγρ. το έτος 1996, δηλαδή κατά 759 579 χγρ. λιγότερα, που αντιστοιχεί σε μείωση της τάξεως του 37 % του όγκου των πωλήσεων της στην κοινοτική αγορά.

112 Βάσει αυτών των στοιχείων μπορεί να θεωρηθεί ότι αν η ενάγουσα είχε συνεχίσει τις εξαγωγές της στην Κοινότητα, υπό την κάλυψη των υποχρεώσεων που είχε αναλάβει, μεταξύ 18ης Δεκεμβρίου 1997 και 25ης Μαρτίου 1998, οι πωλήσεις της σολομού Ατλαντικού εκτροφής θα ανέρχονταν σε 63 % (100 % — 37 %) των πωλήσεων που είχε πραγματοποιήσει στην κοινοτική αγορά ένα έτος πριν κατά τη διάρκεια της αντίστοιχης περιόδου. Από τα αριθμητικά στοιχεία που περιέχονται στην προαναφερθείσα απάντηση της ενάγουσας, προκύπτει ότι αυτή εξήγαγε προς την Κοινότητα κατά προσέγγιση 450 000 χγρ. σολομών Ατλαντικού εκτροφής από τις 18 Δεκεμβρίου 1996 έως τις 31 Ιανουαρίου 1997, 210 000 χγρ. τον Φεβρουάριο του 1997 και 230 000 χγρ. από 1ης έως 25ης Μαρτίου 1997.

113 Μπορεί, συνεπώς, να θεωρηθεί ότι η ενάγουσα θα είχε πραγματοποιήσει στην κοινοτική αγορά πωλήσεις σολομού Ατλαντικού εκτροφής ανερχόμενες κατά προσέγγιση σε 284 000 χγρ. (63 % των 450 000 χγρ.) κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ 18ης Δεκεμβρίου 1997 και 31ης Ιανουαρίου 1998, 132 000 χγρ. (63 % των 210 000 χγρ.) κατά τον Φεβρουάριο του 1998 και 145 000 χγρ. (63 % των 230 000 χγρ.) κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ 1ης και 25ης Μαρτίου 1998.

114 Από τα στοιχεία που περιέχονται στην προαναφερθείσα απάντηση της ενάγουσας προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου από 1ης Ιουλίου έως 17ης Δεκεμβρίου 1997, κατά την οποία εξήγαγε προϊόντα της προς την Κοινότητα υπό την κάλυψη της αναλήψεως υποχρεώσεων, η ενάγουσα είχε μέσο περιθώριο κέρδους ύψους 1 307 539 NOK/1 271 304 χγρ., ήτοι 1,028 NOK/χγρ. Μπορεί, επομένως, να θεωρηθεί ότι, αν είχε συνεχίσει τις εξαγωγές της βάσει της εν λόγω αναλήψεως υποχρεώσεων μεταξύ 18ης Δεκεμβρίου 1997 και 25ης Μαρτίου 1998, θα είχε πραγματοποιήσει κέρδος ίσο προς 292 000 NOK (284 000 χγρ. x 1,028 NOK/χγρ.), 135 000 NOK (132 000 χγρ. x 1,028 NOK/χγρ.) και 150 000 NOK (145 000 χγρ. x 1,028 NOK/χγρ.), αντιστοίχως, κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ 18ης Δεκεμβρίου 1997 και 31ης Ιανουαρίου 1998, κατά τη διάρκεια του Φεβρουαρίου 1998 και κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ 1ης και 25ης Μαρτίου 1998.

- 115 Συνεπώς, το διαφυγόν κέρδος της ενάγουσας πρέπει να καθοριστεί σε 292 000 NOK για την περίοδο μεταξύ 18ης Δεκεμβρίου 1997 και 31ης Ιανουαρίου 1998, σε 135 000 NOK για τον μήνα Φεβρουάριο 1998 και σε 150 000 NOK για την περίοδο από 1ης έως 25ης Μαρτίου 1998.
- 116 Όσον αφορά, δεύτερον, τα έξοδα για την αποκατάσταση της θέσεώς της στην κοινοτική αγορά, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως υπογραμμίζει η Επιτροπή, η ενάγουσα δεν προσκόμισε, αντιθέτως προς τις απαιτήσεις της νομολογίας (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 2000, C-237/98 P, Dorsch Consult κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. I-4549, σκέψη 23, καθώς και την παρατιθέμενη σ' αυτή νομολογία), κανένα αποδεικτικό στοιχείο από το οποίο να προκύπτει ότι υποβλήθηκε πράγματι σε τέτοια έξοδα και ότι συνεχίζει να υποβάλλεται. Εξάλλου, πρέπει να τονιστεί ότι, βάσει των στοιχείων που παρέσχε η Επιτροπή στο παράρτημα 5 του υπομνήματος αντικρούσεως, τα οποία δεν αμφισβήτησε η ενάγουσα στην απάντησή της, η ενάγουσα επανέκτησε σε μεγάλο βαθμό το μερίδιό της στην κοινοτική αγορά ήδη από τον Ιούνιο του 1998. Οι εξαγωγές της σολομών Ατλαντικού εκτροφής προς την Κοινότητα κατά τη διάρκεια αυτού του μήνα, συγκρινόμενες με τις συνολικές εξαγωγές σολομού προελεύσεως Νορβηγίας προς την κοινοτική αγορά, αντιπροσωπεύουν πράγματι μερίδιο αγοράς 1,6 %, ενώ, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία της Επιτροπής, το μερίδιο αγοράς της ενάγουσας ανερχόταν, κατά μέσο όρο, σε 1,38 % κατά τη διάρκεια των πέντε μηνών που προηγήθηκαν της θέσεως σε ισχύ του κανονισμού 2529/97. Συνεπώς, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι αυτό το στοιχείο ζημίας που προβάλλει η ενάγουσα δεν έχει, εν πάση περιπτώσει, αποδειχθεί.
- 117 Στη συνέχεια, πρέπει να εξεταστεί η ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της εμπορικής ζημίας της ενάγουσας, όπως προσδιορίστηκε στο πλαίσιο της ανάλυσεως που έγινε ανωτέρω στις σκέψεις 105 έως 116, και της πλημμελούς συμπεριφοράς της Επιτροπής, της επιβεβαιούμενης με τον κανονισμό 2529/97, όπως αυτή προκύπτει από την ανάλυση που έγινε ανωτέρω στις σκέψεις 73 έως 82 και 91.
- 118 Αιτιώδης σύνδεσμος, κατά την έννοια του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, γίνεται δεκτός οσάκις υφίσταται άμεσος σύνδεσμος μεταξύ του πταί-

σματος του οικείου οργάνου και της προβαλλομένης ζημίας, σύνδεσμος η απόδειξη του οποίου βαρύνει την ενάγουσα (απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 1998, T-149/96, Coldiretti κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3841, σκέψη 101, και την παρατιθέμενη σ' αυτή νομολογία). Η Κοινότητα δεν υπέχει ευθύνη παρά μόνο για τη ζημία που προκύπτει κατά τρόπο επαρκώς άμεσο από την πλημμελή συμπεριφορά του οικείου οργάνου (βλ. μεταξύ άλλων, απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Οκτωβρίου 1979, 64/76 και 113/76, 167/78 και 239/78, 27/79, 28/79 και 45/79, Dumortier Frères κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 515, σκέψη 21· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1995, T-168/94, Blackspur κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2627, σκέψη 52, και TEAM κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 30, σκέψη 68).

119 Στην προκειμένη περίπτωση, όπως συνάγεται από το πιστοποιητικό της εταιρίας λογιστικού ελέγχου που εξετάστηκε στη σκέψη 106, η περίοδος κατά την οποία η ενάγουσα ανέστειλε τις εξαγωγές της προς την Κοινότητα συμπίπτει με εκείνη της εφαρμογής επί των εισαγωγών προϊόντων της των προσωρινών μέτρων που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 2529/97. Το στοιχείο αυτό πρέπει να ερμηνευτεί ως έκφραση μιας σχέσεως αιτίου και αιτιατού μεταξύ των πλημμελειών, ιδίως εκείνων της Επιτροπής, που οδήγησαν στην επιβολή των εν λόγω προσωρινών μέτρων, αφενός, και του διαφυγόντος κέρδους της ενάγουσας, αφετέρου.

120 Πράγματι, είναι αναμφισβήτητο ότι, ελλείψει αυτών των πλημμελειών και των προσωρινών μέτρων που ακολούθησαν, η ενάγουσα θα μπορούσε να εξακολουθήσει τις εξαγωγές της προς την Κοινότητα σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει. Συνεπώς, δεν θα είχε διαφυγόντα κέρδη από την κοινοτική αγορά. Η πλημμελής συμπεριφορά της Επιτροπής, κατά την εξέταση της εκθέσεως του Οκτωβρίου 1997, η οποία επιβεβαιώθηκε με τον κανονισμό 2529/97, συνιστά σύνδεσμο αιτίου και αιτιατού, κατά την έννοια της προαναφερθείσας στη σκέψη 118 νομολογίας, με την εμπορική ζημία που υπέστη η ενάγουσα.

121 Εντούτοις, το στοιχείο για το οποίο γίνεται λόγος στη σκέψη 119 δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αυτό και μόνο αποδεικνύει ότι το σύνολο του διαφυγόντος κέρδους της

ενάγουσας, όπως προσδιορίζεται ανωτέρω στη σκέψη 115, έχει αποκλειστική αιτία τις πλημμέλειες, ιδίως της Επιτροπής, οι οποίες οδήγησαν στη λήψη των εν λόγω προσωρινών μέτρων. Επιβάλλεται σχετικώς να εξεταστεί αν, όπως το απαιτεί η νομολογία, η ενάγουσα επέδειξε, πράγμα που η Επιτροπή αμφισβητεί, την εύλογη επιμέλεια που απαιτείται προς περιορισμό της εκτάσεως της ζημίας που προβάλλει ότι υπέστη (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 1992, C-104/89 και C-37/90, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3061, σκέψη 33· της 5ης Μαρτίου 1996, C-46/93 και C-48/93, Brasserie du pêcheur και Factortame, Συλλογή 1996, σ. I-1029, σκέψη 85, και της 16ης Μαρτίου 2000, C-284/98 P, Κοινοβούλιο κατά Bieber, Συλλογή 2000, σ. I-1527, σκέψη 57).

- 122 Η Επιτροπή υποστήριξε, ουσιαστικώς, ότι, λαμβανομένου υπόψη ότι οι επιβληθέντες με τον κανονισμό 2529/97 δασμοί ήταν προσωρινοί, η ενάγουσα θα μπορούσε, διαθέτοντας ένα μικρό ποσό για τη σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως, να συνεχίσει τις εξαγωγές της προς την Κοινότητα σε αμετάβλητες τιμές.
- 123 Οι διάδικοι συμφωνούν σχετικώς ότι η ενάγουσα εξήγγε τότε τα προϊόντα της προς την Κοινότητα κυρίως βάσει του συστήματος DDP. Δυνάμει αυτού του συστήματος υπέιχε την υποχρέωση καταβολής των προσωρινών δασμών αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικών που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 2529/97 στις οικείες τελωνειακές αρχές, σε περίπτωση εξαγωγής προς την κοινοτική αγορά κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής των προσωρινών μέτρων. Για τον λόγο αυτό εναπόκειτο στην ίδια και όχι στους πελάτες της εντός της Κοινότητας, γι' αυτό το είδος πωλήσεων, να συστήσει τραπεζική εγγύηση προς κάλυψη των προσωρινών αυτών δασμών από την οποία εξαρτάται, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 384/96 και του άρθρου 12, παράγραφος 2, του κανονισμού 2026/97, η θέση των σχετικών προϊόντων υπό καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Κοινότητας.
- 124 Εντούτοις, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι η ενάγουσα, η οποία δεν αμφισβήτησε τα στοιχεία της Επιτροπής αναφορικά με το κόστος μιας τέτοιας τραπεζικής εγγυήσεως, είχε επιτύχει μια τέτοια εγγύηση, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι θα είχε εκτεθεί σε ασυνήθη εμπορικό κίνδυνο, υπερβαίνοντα το επίπεδο κινδύνου που είναι συμφυής με την άσκηση οποιασδήποτε εμπορικής δραστηριότητας, προβαίνουσα σε εξαγωγές προς την Κοινότητα κατά τη διάρκεια εφαρμογής επί των εισαγωγών προϊόντων της του κανονισμού 2529/97. Πράγματι, αν μετά τη σύσταση μιας τέτοιας τραπεζικής

εγγυήσεως συνέχιζε, όπως προτείνει η Επιτροπή, τις εξαγωγές της προς την Κοινότητα σε αμετάβλητες τιμές, χωρίς να μετακυλίνει στους κοινοτικούς πελάτες της τους προσωρινούς δασμούς, θα εκτίθετο στον κίνδυνο να επιβαρυνθεί μόνη της με τους εν λόγω δασμούς σε περίπτωση οριστικής εισπράξεώς τους. Δεδομένου ότι τότε δεν μπορούσε να προβλέψει ότι αυτό δεν θα γινόταν τελικώς, δεν είχε άλλη λύση παρά να αυξήσει τις τιμές εξαγωγής κατ' αναλογία του ποσού που αντιπροσώπευαν οι προσωρινοί αυτοί δασμοί. Ενόψει, όμως, του ανταγωνισμού των κοινοτικών επιχειρήσεων εμπορίας σολομού, καθώς και των πολυαριθμών Νορβηγών εξαγωγέων οι οποίοι μπόρεσαν να συνεχίσουν τις πωλήσεις τους προς την κοινοτική αγορά υπό την κάλυψη των υποχρεώσεων που είχαν αναλάβει κατά την υπό εξέταση περίοδο, η ενάγουσα ευλόγως έκρινε ότι δεν είχε καμία πιθανότητα διαθέσεως των προϊόντων της στην εν λόγω αγορά κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

- 125 Ενόψει αυτών των στοιχείων, η έλλειψη προσπάθειας εκ μέρους της ενάγουσας να εξαγάγει τα προϊόντα της προς την Κοινότητα κατά τη διάρκεια της εξεταζομένης περιόδου δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μη συμμόρφωση προς την υποχρέωση, κατά την παρατεθείσα στη σκέψη 121 νομολογία, να επιδείξει την απαιτούμενη επιμέλεια προς περιορισμό της εκτάσεως της ζημίας της.
- 126 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι διαβεβαίωσε ταχέως την ενάγουσα ότι θα τεθεί εκ νέου σε ισχύ η ανάληψη εκ μέρους της υποχρεώσεων και ότι δεν θα επιβεβαιωθούν οι προσωρινοί δασμοί που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 2529/97 επί των εισαγωγών προϊόντων της.
- 127 Εντούτοις, πρέπει να τονιστεί ότι με την επιστολή της της 5ης Ιανουαρίου 1998 (βλ. ανωτέρω σκέψη 11), η Επιτροπή δήλωσε ότι είναι διατεθειμένη να επανεξετάσει τη θέση της έναντι της ενάγουσας, υπό το πρίσμα των νέων στοιχείων που αυτή θα της διαβίβαζε. Πάντως, δεν της παρέσχε καμία διαβεβαίωση ως προς την εκ νέου θέση σε

ισχύ της αναλήψεως υποχρεώσεως και τη μη επιβεβαίωση των προσωρινών δασμών που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 2529/97.

- 28 Βεβαίως, με την από 30 Ιανουαρίου 1998 επιστολή της, για την οποία έγινε λόγος ανωτέρω στη σκέψη 19, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην ενάγουσα ότι δεν είχε πλέον λόγους να πιστεύει σε μια εκ μέρους της παραβίαση των υποχρεώσεών της, ότι προβλεπόταν η κατάργηση των προσωρινών δασμών που επιβλήθηκαν επί των εισαγωγών προϊόντων της και ότι η ανάληψη υποχρεώσεων θα ετίθετο εκ νέου σε ισχύ από της καταργήσεως των προσωρινών δασμών, το βραδύτερο δε μέχρι τις 19 Απριλίου 1998. Εντούτοις, με την από 2 Φεβρουαρίου 1998 επιστολή της η Επιτροπή — η οποία κατά την προφορική διαδικασία δεν αμφισβήτησε ότι η εν λόγω επιστολή συνιστά απάντηση στο αίτημα της ενάγουσας το σχετικό με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα μπορούσε να επαναλάβει τις εξαγωγές της προς την Κοινότητα εν αναμονή της εκ νέου θέσεως σε ισχύ των υποχρεώσεων που είχε αναλάβει — αφού υπενθύμισε το περιεχόμενο του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 384/96 (βλ. ανωτέρω σκέψη 123), τόνισε ότι:

«Δεδομένου ότι προβλέπεται να προταθεί στο Συμβούλιο αρνητική τοποθέτηση, δηλαδή η μη επιβολή οριστικών δασμών, δεν πρόκειται να επιβεβαιωθούν οι προσωρινοί δασμοί που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 2529/97, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 384/96. Το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 384/96 προβλέπει την αποδέσμευση του ποσού των προσωρινών δασμών εφόσον το Συμβούλιο δεν αποφασίσει την οριστική τους είσπραξη, εν όλω ή εν μέρει.»

- 29 Ασχέτως των λόγων που τις επέβαλαν, οι τελευταίες αυτές ενδείξεις, οι οποίες δημιουργούν την εντύπωση ότι η πρόθεση της Επιτροπής να μην προτείνει την επιβολή οριστικών δασμών επί των εισαγωγών προϊόντων της ενάγουσας δεν απέκλειε το ενδεχόμενο να αποφασίσει το Συμβούλιο την οριστική είσπραξη, εν όλω ή εν μέρει, των ποσών που κατατέθηκαν ως προσωρινοί δασμοί, δεν ήρε τις αμφιβολίες των διαχειριστών της ενάγουσας ως προς το ενδεχόμενο ασυνήθους εμπορικού κινδύνου, όπως αναπτύχθηκε ανωτέρω στη σκέψη 124, σε περίπτωση

επαναλήψεως εκ μέρους της των εξαγωγών προς την Κοινότητα, κατά τη διάρκεια εφαρμογής των προσωρινών μέτρων που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 2529/97.

- 130 Καίτοι δεν υπήρχε ως τότε στην πράξη περίπτωση οριστικής εισπράξεως προσωρινών δασμών ελλείψει αντικαταστάσεώς τους από οριστικούς δασμούς, δεν μπορεί να προσαφθεί στην ενάγουσα ότι, έχοντας υπόψη τέτοιες ενδείξεις, συνέχισε να απέχει των εξαγωγών προς την Κοινότητα μέχρι τις 25 Μαρτίου 1998, ημερομηνία κατά την οποία βεβαιώθηκε, με την έναρξη ισχύος του κανονισμού 651/98, ότι αποκαταστάθηκε η ανάληψη υποχρεώσεων εκ μέρους της και ότι καταργήθηκαν οι προσωρινοί δασμοί που επέβαλε ο κανονισμός 2529/97 επί των εισαγωγών προϊόντων της.
- 131 Αντιθέτως, ενόψει των επιστολών της 30ής Ιανουαρίου και της 2ας Φεβρουαρίου 1998, οι οποίες εξετάστηκαν ανωτέρω στη σκέψη 128, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν έλαβε τα αναγκαία και χρήσιμα μέτρα που οφείλει να λάβει ο προξενών τη ζημία όταν η συγκεκριμένη ζημία ενέχει, όπως εν προκειμένω, εξελικτικό χαρακτήρα (βλ. σχετικώς, την απόφαση Κοινοβούλιο κατά Bieber, προαναφερθείσα στη σκέψη 121, σκέψη 57), προκειμένου να περιορίσει την έκταση της ζημίας στην πρόκληση της οποίας συνέβαλε η πλημμελής συμπεριφορά της κατά την εξέταση της εκ μέρους της ενάγουσας τηρήσεως των υποχρεώσεων που αυτή είχε αναλάβει.
- 132 Πράγματι, από τη δικογραφία προκύπτει ότι, κατόπιν των επεξηγήσεων που παρέσχε η ενάγουσα στις αρχές Ιανουαρίου 1998 (βλ. ανωτέρω σκέψεις 12 και 13) και του ελέγχου που διεξήχθη στην έδρα της στο τέλος του ίδιου μήνα (βλ. ανωτέρω σκέψη 18), η Επιτροπή σχημάτισε την πεποίθηση, τουλάχιστον από τις 30 Ιανουαρίου 1998, όπως μαρτυρεί η υπό την ημερομηνία αυτή επιστολή της, ότι η ενάγουσα είχε συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις της κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του έτους 1997. Η Επιτροπή, όμως, η οποία, όπως η ίδια δέχθηκε (βλ. ανωτέρω σκέψη 102) και όπως εξάλλου αποδεικνύει το γεγονός ότι αυτή εξέδωσε τον κανονισμό 651/98, ήταν η μόνη εν προκειμένω αρμόδια προς άρση των προσωρινών μέτρων που επιβλήθηκαν κατά των εισαγωγών προϊόντων της ενάγουσας με τον κανονισμό 2529/97, καθυστέρησε χωρίς προφανή λόγο μέχρι τις 25 Μαρτίου 1998

προκειμένου να παράσχει στην ενάγουσα την επίσημη νομική διαβεβαίωση, με τον κανονισμό 651/98, την οποία θα μπορούσε να της είχε παράσχει από τον Ιανουάριο του 1998. Καίτοι η ίδια ήταν σε θέση να αντιληφθεί, στο πλαίσιο του προαναφερθέντος ελέγχου στην έδρα της ενάγουσας, τη σημαντική εμπορική ζημία που αυτή υφίστατο λόγω της εφαρμογής των συγκεκριμένων προσωρινών μέτρων (βλ. ανωτέρω σκέψη 108), διατήρησε κατά τρόπο αδικαιολόγητο, με την από 2 Φεβρουαρίου 1998 επιστολή της, την αμφιβολία ως προς την τελική τύχη των προσωρινών δασμών που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 2529/97. Με τον τρόπο αυτό αποθάρρυνε την ενάγουσα να επαναλάβει την εμπορική της δραστηριότητα στην κοινοτική αγορά.

33 Το γεγονός ότι η Επιτροπή αντιμετώπιζε, κατά την ίδια περίοδο, πολλές παρόμοιες περιπτώσεις, που την ανάγκασαν να ελέγξει τις πληροφορίες που ήταν αναγκαίες για τον οριστικό προσδιορισμό των παραβιάσεων υποχρεώσεων, καθώς και το γεγονός ότι η περίοδος εφαρμογής του κανονισμού 2529/97 καθορίστηκε για τέσσερις μήνες δεν απήλλασαν την Επιτροπή από την υποχρέωση διακανονισμού της ατομικής καταστάσεως της ενάγουσας από τη στιγμή που σχημάτισε οριστικώς την πεποίθηση ότι αυτή είχε τηρήσει τις υποχρεώσεις της κατά τη διάρκεια της εξεταζομένης περιόδου.

34 Επειδή κατά τον τρόπο αυτό παρέλειψε να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα από τη στιγμή που οριστικώς διευθετήθηκαν οι πλημμέλειες που προκάλεσαν την επιβολή προσωρινών μέτρων εις βάρος των εισαγωγών προϊόντων της ενάγουσας, η Επιτροπή πρέπει να θεωρηθεί ως μόνη υπεύθυνη της διαφυγής κερδών που υπέστη η ενάγουσα, τουλάχιστον από το τέλος Ιανουαρίου 1998.

35 Επιβάλλεται, κατά συνέπεια, το συμπέρασμα ότι, καίτοι, όπως προκύπτει από τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 73 έως 92, η ενάγουσα συνέβαλε εξίσου με την Επιτροπή στην πρόκληση της εμπορικής της ζημίας, εντούτοις, η συνέχιση της ζημίας αυτής μετά το τέλος Ιανουαρίου 1998 οφείλεται αποκλειστικώς στην έλλειψη επιμέλειας που επέδειξε η Επιτροπή, η οποία, καίτοι οι επεξηγήσεις που έλαβε από την ενάγουσα της επέτρεψαν να διευθετήσει οριστικώς τις προγενέστερες εκατέρωθεν πλημμέλειες και της εξάλειψαν κάθε λόγο να πιστεύει ακόμη ότι συντρέχει παραβίαση υποχρεώσεων, καθυστέρησε, χωρίς προφανή λόγο, να τακτοποιήσει την

κατάσταση της ενάγουσας, καταργώντας τα προσωρινά μέτρα που είχαν αρχικώς επιβληθεί εις βάρος της.

- 136 Συνεπώς, η Επιτροπή πρέπει να θεωρηθεί ως υπεύθυνη για το ήμισυ του διαφυγόντος κέρδους της ενάγουσας μεταξύ της 18ης Δεκεμβρίου 1997 και της 31ης Ιανουαρίου 1998 και για το σύνολο της ζημίας που προκλήθηκε εις βάρος της από την 1η Φεβρουαρίου έως τις 25 Μαρτίου 1998 (βλ. ανωτέρω σκέψη 115).
- 137 Συνεπώς, η Επιτροπή υποχρεούται να καταβάλει στην ενάγουσα, αφενός, το ήμισυ του ποσού των 292 000 NOK έναντι διαφυγόντων κερδών αυτής κατά την περίοδο μεταξύ 18ης Δεκεμβρίου 1997 και 31ης Ιανουαρίου 1998 και, αφετέρου, το ποσό των 285 000 NOK (135 000 NOK + 150 000 NOK) προς αποκατάσταση της ζημίας που αυτή υπέστη κατά την περίοδο μεταξύ 1ης Φεβρουαρίου και 25ης Μαρτίου 1998, δηλαδή συνολική αποζημίωση ύψους 431 000 NOK. Η αγωγή πρέπει να απορριφθεί κατά τα λοιπά.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 138 Δυνάμει του άρθρου 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων. Επειδή η Επιτροπή ηττήθηκε κατά το ουσιώδες μέρος των ισχυρισμών της, πρέπει να υποχρεωθεί να φέρει, πέραν των δικών της δικαστικών εξόδων, και τα τρία τέταρτα των εξόδων της ενάγουσας. Η ενάγουσα θα φέρει το ένα τέταρτο των δικαστικών της εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Υποχρεώνει την Επιτροπή να καταβάλει στην ενάγουσα το ποσό των 431 000 κορονών Νορβηγίας.
- 2) Απορρίπτει την αγωγή κατά τα λοιπά.
- 3) Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα, καθώς και τα τρία τέταρτα των δικαστικών εξόδων της ενάγουσας.
- 4) Η ενάγουσα φέρει το ένα τέταρτο των δικαστικών της εξόδων.

Lenaerts

Azizi

Moura Ramos

Jaeger

Mengozzi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 24 Οκτωβρίου 2000.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. Azizi